

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentset versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2014/53/EL,
16. aprill 2014,
raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise
kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ
(EMPs kohaldatav tekst)
(ELT L 153, 22.5.2014, lk 62)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► M1	Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/1139, 4. juuli 2018	L 212	1	22.8.2018
► M2	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2022/2380, 23. november 2022	L 315	30	7.12.2022
► M3	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2023/1717, 27. juuni 2023	L 223	1	11.9.2023

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV
2014/53/EL,**

16. aprill 2014,

**raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate
liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega
tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ**

(EMPs kohaldatav tekst)

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese ja -ala

1. Käesoleva direktiiviga luuakse reguleeriv raamistik raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemiseks ja nende kasutuselevõtmiseks liidus.
2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata I lisas loetletud seadmete suhtes.
3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata raadioseadmete suhtes, mida kasutatakse ainult avaliku julgeoleku, riigikaitse ja riigi julgeolekuga (kaasa arvatud riigi majanduslik heaolu, kui toiming on seotud riigi julgeoleku küsimustega) seotud tegevuseks ja riigi tegevuseks kriminaalõiguse valdkonnas.
4. Käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate raadioseadmete suhtes ei kohaldata direktiivi 2014/35/EL, välja arvatud käesoleva direktiivi artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud juhtudel.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - 1) „raadioseade” — elektriline või elektrooniline toode, mis kiirgab ja/või võtab raadioside ja/või raadiotuvastuse eesmärgil vastu raadiolaineid, või elektriline või elektrooniline toode, millele tuleb lisada tarvik, nt antenn, et kiirata ja/või võtta raadioside ja/või raadiotuvastuse eesmärgil vastu raadiolaineid;
 - 2) „raadioside” — kommunikatsioon raadiolainete vahendusel;
 - 3) „raadiotuvastus” — objekti asukoha, kiiruse ja/või muude näitajate kindlaksmääramine või nende näitajatega seotud teabe hankimine raadiolainete levimise kaudu;
 - 4) „raadiolained” — elektromagnetlained, mille sagedus on madalam kui 3 000 GHz ning mis levivad ruumis ilma tehisjuhita;
 - 5) „raadioliides” — raadiospektri reguleeritud kasutuse spetsifikatsioon;

▼B

- 6) „raadioseadmeklass” — klass, mis identifitseerib käesoleva direktiivi põhjal samalaadseks loetavad konkreetsed raadioseadmete kategooriad ja raadioliidesed, mille jaoks need raadioseadmed on mõeldud;
- 7) „kahjulikud raadiohäired” — kahjulikud raadiohäired, mis on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/21/EÜ ⁽¹⁾ artikli 2 punktis r;
- 8) „elektromagnetilised häired” — elektromagnetilised häired, mis on määratletud direktiivi 2014/30/EL artikli 3 lõigu 1 punktis 5;
- 9) „turul kättesaadavaks tegemine” — raadioseadme tasu eest või tasuta pakkumine liidu turul majandustegevuse käigus kas levitamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks;
- 10) „turule laskmine” — raadioseadme esmakordne liidu turul kättesaadavaks tegemine;
- 11) „kasutusele võtmine” — raadioseadme esmakordne kasutuselevõtt liidus lõppkasutajate poolt;
- 12) „tootja” — füüsiline või juriidiline isik, kes raadioseadme valmistab või laseb seadme projekteerida või valmistada ja kes turustab seda toodet oma nime või kaubamärgi all;
- 13) „volitatud esindaja” — liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kes on saanud tootjalt kirjaliku volituse tegutseda tema nimel kindlaksmääratud ülesannetes;
- 14) „importija” — liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kes laseb kolmandast riigist pärineva raadioseadme liidu turule;
- 15) „levitaja” — turustusahelas osalev füüsiline või juriidiline isik, välja arvatud tootja või importija, kes teeb raadioseadme turul kättesaadavaks;
- 16) „ettevõtja” — tootja, volitatud esindaja, importija ja levitaja;
- 17) „tehniline kirjeldus” — dokument, millega nähakse ette raadioseadmele esitatavad tehnilised nõuded;
- 18) „harmoneeritud standard” — määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 2 punkti 1 alapunktis c määratletud harmoneeritud standard;
- 19) „akrediteerimine” — määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punktis 10 määratletud akrediteerimine;
- 20) „riiklik akrediteerimisasutus” — määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punktis 11 määratletud riiklik akrediteerimisasutus;
- 21) „vastavushindamine” — protsess, mille käigus hinnatakse, kas raadioseadmele käesoleva direktiiviga kehtestatud olulised nõuded on täidetud;
- 22) „vastavushindamisasutus” — asutus, kes viib läbi vastavushindamise toiminguid;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv) (EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33).

▼B

- 23) „tagasivõtmine” — meede, mille eesmärk on võtta turult tagasi raadioseade, mis on seal juba lõppkasutajale kättesaadavaks tehtud;
- 24) „kõrvaldamine” — meede, mille eesmärk on vältida turustusahelas oleva raadioseadme turul kättesaadavaks tegemist;
- 25) „liidu ühtlustamisõigusaktid” — liidu õigusaktid, millega ühtlustatakse toodete turustamise tingimusi;
- 26) „CE-märgis” — märgis, millega tootja kinnitab, et raadioseade vastab märgise tootele paigaldamist käsitlevate liidu ühtlustamisõigusaktide alusel kohaldatavatele nõuetele.

2. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et määrata kindlaks, kas teatavad elektriliste või elektrooniliste toodete kategooriad vastavad käesoleva artikli lõike 1 punktis 1 sätestatud määratlusele. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 45 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 3***Olulised nõuded**

1. Raadioseade tuleb konstrueerida selliselt, et oleks tagatud:
 - a) isikute ja koduloomade tervise kaitse ja ohutus ning vara kaitse, sealhulgas direktiivis 2014/35/EL sätestatud ohutusnõuetega seotud eesmärkide täitmine, ilma et kohaldataks miinimumpinge nõuet;
 - b) kohane elektromagnetiline ühilduvus vastavalt direktiivile 2014/30/EL.
2. Raadioseadmed tuleb konstrueerida selliselt, et need kasutaks raadiospektrit otstarbekalt ja toetaksid selle otstarbekat kasutamist, et vältida kahjulike häirete tekkimist.
3. Teatavatesse kategooriatesse või klassidesse kuuluvad raadioseadmed tuleb konstrueerida selliselt, et täidetud oleksid järgmised olulised nõuded:

▼M2

- a) raadioseadmel on koostalitlusvõime tarvikutega, v.a laadimiseadmetega Ia lisa I osas määratletud raadioseadmete kategooriate või klasside jaoks, millele on konkreetselt osutatud käesoleva artikli lõikes 4;

▼B

- b) raadioseadmel on võrkude kaudu koostalitlusvõime teiste raadioseadmetega;
- c) raadioseadet on võimalik ühendada kogu liidus asjakohast tüüpi liidestega;
- d) raadioseade ei kahjusta võrku ega selle tööd ega kuritarvita võrgu ressursse, mis halvendaks lubamatult teenuste kvaliteeti;
- e) raadioseade sisaldab turvaseadmeid, et tagada kasutajate ja abonentide isikuandmete ja eraelu puutumatus kaitse;
- f) raadioseade toetab teatavaid funktsioone, mille eesmärk on kaitse pettuste eest;
- g) raadioseade toetab teatavaid hädaabiteenuste juurdepääsu tagavaid funktsioone;

▼B

- h) raadioseade toetab teatavaid võimalusi, mis muudavad kõnealused seadmed puuetega inimestele hõlpsamini kasutatavaks;
- i) raadioseade toetab teatavaid funktsioone, millega tagatakse, et tarkvara on võimalik raadioseadmesse laadida ainult juhul, kui on kindlaks tehtud raadioseadme ja tarkvara kombinatsiooni ühilduvus.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks, milliste raadioseadmete klasside või kategooriate puhul käesoleva lõike esimese lõigu punktides a–i esitatud nõuded kehtivad.

▼M2

4. Ia lisa I osas nimetatud kategooriatesse või klassidesse kuuluvad raadioseadmed peavad olema konstrueeritud nii, et need vastavad kõnealuses lisas asjaomase raadioseadme kategooria või klassi kohta sätestatud laadimisvõime spetsifikatsioonidele.

Raadioseadmete kohta, mida on võimalik laadida juhtmega, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusakte, et teadusalaseid ja tehnoloogilisi edusamme või turu suundumusi silmas pidades muuta Ia lisa I osa ning et tagada raadioseadme ja tema laadimiseseadmete minimaalne koostalitlusvõime ning parandada kasutusmugavust tarbijate jaoks, vähendada keskkonnajäätmeid ja vältida turu killustatust, tehes järgmist:

- a) muutes, lisades või jättes välja raadioseadmete kategooriaid või klasse;
- b) muutes, lisades või jättes välja laadimispistikupesa(de) ja laadimise sideprotokolli(de) tehnilisi kirjeldusi, sealhulgas viiteid ja kirjeldusi, iga asjaomase raadioseadme kategooria või klassi puhul.

Komisjon hindab pidevalt turu suundumusi, killustatust ja tehnoloogia arengut, et teha kindlaks juhtmega laetavate raadioseadmete kategooriad või klassid, mille lisamine Ia lisa I osasse tooks kaasa märkimisväärse mugavuse tarbijate jaoks ja keskkonnajäätmete vähenemise.

Komisjon esitab kolmandas lõigus osutatud hinnangu kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande esimest korda 28. detsembriks 2025 ja seejärel iga viie aasta tagant ning võtab vajaduse korral vastu delegeeritud õigusaktid vastavalt teise lõigu punktile a.

Raadioseadmete kohta, mida on võimalik laadida muul viisil kui juhtmega, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusakte, et teadusalaseid ja tehnoloogilisi edusamme või turu suundumusi silmas pidades muuta Ia lisa I osa ja tagada raadioseadmete ja nende laadimiseseadmete minimaalne koostalitlusvõime ning parandada kasutusmugavust tarbijate jaoks, vähendada keskkonnajäätmeid ja vältida turu killustatust, tehes järgmist:

- a) kehtestades, muutes, lisades või jättes välja raadioseadmete kategooriaid või klasse;

▼ M2

- b) kehtestades, muutes, lisades või jättes välja laadimisliides(t)e ja laadimise sideprotokolli(de) tehnilisi kirjeldusi, sealhulgas viiteid ja kirjeldusi, iga asjaomase raadioseadme kategooria või klassi puhul.

Komisjon palub kooskõlas määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 10 lõikega 1 ja 28. detsembriks 2024 ühel või mitmel Euroopa standardiorganisatsioonil koostada harmoneeritud standardid, millega kehtestatakse muul viisil kui juhtmega laetavate raadioseadmete laadimisliides(t)e ja laadimise sideprotokolli(de) tehnilised kirjeldused. Komisjon konsulteerib määruse (EL) nr 1025/2012 artikli 10 lõikes 2 sätestatud menetluse kohaselt käesoleva direktiivi artikli 45 lõike 1 alusel loodud komiteega. Taotletud harmoneeritud standardite sisu käsitlevad nõuded põhinevad komisjoni läbiviidaval raadioseadmete juhtmeta laadimise tehnoloogiate hetkeolukorra hindamisel, mis hõlmab eelkõige turu suundumusi, hõlvet ja killustatust, tehnoloogilist jõudlust, koostalitlusvõimet, energiatõhusust ja laadimistõhusust.

Käesolevas artiklis osutatud delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel raadioseadmete kohta, mida on võimalik laadida juhtmega, ning raadioseadmete kohta, mida on võimalik laadida muul viisil kui juhtmega, võtab komisjon arvesse kaalumisel olevate tehniliste kirjelduste turul tunnustamise määra, sellest tulenevat kasutusmugavust tarbijate jaoks ning keskkonnajäätmete ja turu killustatuse vähenemise ulatust, mida võib sellistest tehnilistest kirjeldustest eeldada. Tehnilised kirjeldused, mis põhinevad asjakohastel kättesaadavatel Euroopa või rahvusvahelistel standarditel, loetakse vastavaks eelmises lauses sätestatud eesmärkidele. Kui selliseid Euroopa või rahvusvahelisi standardeid ei ole või kui komisjon teeb tehnilise hinnangu põhjal kindlaks, et need ei täida kõnealuseid eesmärke optimaalsel viisil, võib komisjon siiski kehtestada muid tehnilisi kirjeldusi, mis vastavad nimetatud eesmärkidele paremini.

Artikkel 3a

Tarbijate ja muude lõppkasutajate võimalus omandada teatava kategooria või klassi raadioseadmeid ilma laadimisseadmeta

1. Kui ettevõtja pakub tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele võimalust omandada artikli 3 lõikes 4 osutatud raadioseadmeid koos laadimisseadmega, pakub ettevõtja tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele ka võimalust omandada raadioseadmeid ilma laadimisseadmeta.
2. Ettevõtjad tagavad, et artikli 3 lõikes 4 osutatud raadioseadmete tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele kättesaadavaks tegemisel esitatakse graafiliselt teave selle kohta, kas selliste raadioseadmetega on kaasas laadimisseade või mitte, kasutades kasutajasõbralikku ja

▼M2

hõlpsasti kättesaadavat piktogrammi vastavalt Ia lisa III osas esitatule. Piktogramm trükitakse pakendile või kinnitatakse pakendile kleebisena. Raadioseadmete tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele kättesaadavaks tegemisel peab piktogramm olema nähtav ja loetav ning kaugmüügi puhul paiknema hinnamärgise lähedal.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusakte, et tulenevalt nimetatud lisa I ja II osa muutmisest või tulenevalt märgistamisnõuete tulevases muutmisest või tehnoloogia arengut silmas pidades muuta Ia lisa III osa, kehtestades, muutes, lisades või jättes välja graafilisi või tekstielemente.

▼B*Artikkel 4***Teave raadioseadmete ja tarkvara kombinatsioonide nõuetelevastavuse kohta**

1. Raadioseadme ja selle ettenähtud kasutust võimaldava tarkvara tootjad esitavad liikmesriikidele ja komisjonile teabe, mis käsitleb raadioseadme ja tarkvara kavandatavate kombinatsioonide vastavust artiklis 3 esitatud olulistele nõuetele. Sellise teabe aluseks on vastavushindamine, mis viiakse läbi kooskõlas artikliga 17 ning mis antakse vastavuskinnituse vormis, mis hõlmab ka VI lisas sätestatud elemente. Olenevalt raadioseadmete ja tarkvara konkreetsest kombinatsioonist on kõnealuses teabes täpselt välja toodud, millist raadioseadet ja tarkvara hinnati, ning seda teavet ajakohastatakse pidevalt.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks, milliste raadioseadmete kategooriate või klasside puhul käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõue kehtib.

3. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse rakenduseeskirjad vastavust käsitleva teabe kättesaadavaks tegemise kohta kategooriate ja klasside kaupa, mis on kindlaks määratud käesoleva artikli lõikes 2 osutatud delegeeritud õigusaktis. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 45 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 5***Teatavatesse kategooriatesse kuuluvate raadioseadmete tüüpide registreerimine**

1. Alates 12. juunist 2018 peavad tootjad enne, kui lasevad turule kategooriasse, milles artiklis 3 sätestatud oluliste nõuetele vastavuse tase on madal, kuuluvad raadioseadmed, registreerima nende raadioseadmete tüübid lõikes 4 osutatud keskses süsteemis. Selliste raadioseadmete tüüpide registreerimisel esitavad tootjad mõned või põhjendatud juhtudel kõik V lisa punktides a, d, e, f, g, h ja i loetletud tehniliste dokumentide elemendid. Komisjon määrab igale registreeritud raadioseadmetüübile registreerimisnumbri, mille tootja kinnitab turule lastavale raadioseadmele.

▼B

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks, milliste raadioseadmete kategooriate puhul käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõue kehtib ning millised tehniliste dokumentide elemendid on vaja esitada, tuginedes seejuures liikmesriikidest artikli 47 lõike 1 kohaselt raadioseadme nõuetevastavuse kohta saadud teabele ja järgides oluliste nõuete rakendamata jätmise ohule antud hinnangut.
3. Käesoleva artikli lõike 2 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides määratletud kategooriate suhtes võtab komisjon vastu rakendusaktid, et määrata kindlaks rakenduseeskirjad registreerimise ja registreerimisnumbri raadioseadmele kinnitamise kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 45 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.
4. Komisjon teeb tootjatele kättesaadavaks keskse süsteemi, mis võimaldab neil nõutavat teavet registreerida. Kõnealune süsteem tagab asjakohase kontrolli konfidentsiaalsele teabele juurdepääsu üle.
5. Pärast käesoleva artikli lõike 2 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakti kohaldamiskuupäeva koostatakse selle mõju hindamiseks aruanded kooskõlas artikli 47 lõigetega 1 ja 2.

*Artikkel 6***Turul kättesaadavaks tegemine**

Liikmesriigid võtavad asjakohased meetmed selle tagamiseks, et raadioseadmed tehakse turul kättesaadavaks ainult siis, kui need vastavad käesoleva direktiivi nõuetele.

*Artikkel 7***Kasutuselevõtmine ja kasutamine**

Liikmesriigid lubavad raadioseadmed kasutusele võtta ja neid kasutada, kui need vastavad nõuetekohase paigalduse, hooldamise ja eesmärgipärase kasutamise korral käesoleva direktiivi nõuetele. Ilma et see mõjutaks otsusest nr 676/2002/EÜ tulenevaid kohustusi ja liidu õigusaktide, eriti direktiivi 2002/21/EÜ artikli 9 lõigete 3 ja 4 kohaselt sagedusribade kasutamislao andmisega seonduvaid tingimusi, võivad liikmesriigid kehtestada raadioseadmete kasutuselevõtmise ja/või kasutamise kohta lisatingimusi ainult põhjustel, mis on seotud raadiospektri tõhusa ja otstarbeka kasutamise, kahjulike raadiohäirete ja elektromagnetiliste häirete vältimise või rahvatervise kaitsega.

*Artikkel 8***Raadioliideste kirjeldustest teatamine ja raadioseadmete klasside määramine**

1. Liikmesriigid annavad direktiivis 98/34/EÜ sätestatud korra kohaselt teada, milliste raadioliideste suhtes reguleerivaid meetmeid kavandatakse, välja arvatud:
- a) raadioliideste puhul, mis vastavad täielikult ja igakülgset otsuse nr 676/2002/EÜ alusel vastu võetud komisjoni otsustele raadiospektri ühtlustatud kasutamise kohta, ning

▼B

b) raadioliideste puhul, mis vastavad käesoleva artikli lõike 2 alusel vastu võetud rakendusaktide kohaselt raadioseadmetele, mida võib kogu liidus igasuguste piiranguteta kasutusele võtta ja kasutada.

2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et hinnata teatatud raadioliideste samaväärsust ja määrata raadioseadme klass, mille kohta avaldatakse üksikasjalik teave *Euroopa Liidu Teatajas*. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 45 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

*Artikkel 9***Raadioseadmete vaba liikumine**

1. Liikmesriigid ei takista oma territooriumil käesolevas direktiivis käsitletud aspektidega seotud põhjustel käesolevale direktiivile vastavate raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist.

2. Liikmesriigid ei loo takistusi käesoleva direktiivi nõuetele mittevastavate seadmete esitlemiseks messidel, näitustel või muudel samaväärsetel üritustel, tingimusel et nähtaval sildil on selgelt osutatud, et selliseid raadioseadmeid ei või turul kättesaadavaks teha ega kasutusele võtta enne, kui need on käesoleva direktiiviga vastavusse viidud. Raadioseadmete demonstreerimine on lubatud ainult juhul, kui seejuures rakendatakse liikmesriigi poolt kahjulike raadiohäirete ja elektromagnetiliste häirete vältimiseks, inimeste ja koduloomade tervise või ohutuse tagamiseks või vara ohustamise vältimiseks ette nähtud asjakohaseid meetmeid.

II PEATÜKK

ETTEVÕTJATE KOHUSTUSED*Artikkel 10***Tootjate kohustused**

1. Tootjad tagavad oma raadioseadme turulelaskmisel, et see on projekteeritud ja toodetud kooskõlas artiklis 3 sätestatud oluliste nõuetega.

2. Tootjad tagavad, et raadioseade on konstrueeritud viisil, et seda saab vähemalt ühes liikmesriigis kasutada nii, et seejuures ei rikutaks raadiospektri kasutamisele kehtivaid nõudeid.

3. Tootjad koostavad artiklis 21 osutatud tehnilise dokumentatsiooni ja viivad läbi või lasevad läbi viia artiklis 17 osutatud asjakohase vastavushindamismenetluse.

Kui nimetatud vastavushindamismenetlusega leiab tõendust raadioseadme vastavus asjakohastele nõuetele, koostavad tootjad ELi vastavusdeklaratsiooni ning kinnitavad tootele CE-märgise.

4. Tootja säilitab tehnilist dokumentatsiooni ja ELi vastavusdeklaratsiooni kümme aastat pärast konkreetse raadioseadme turulelaskmist.

5. Tootjad tagavad, et kehtestatud on menetlused, millega tagatakse seeriatoodangu püsiv vastavus käesoleva direktiivi nõuetele. Asjakohaselt

▼B

võetakse arvesse muudatusi raadioseadme konstruktsioonis või omadustes ja muudatusi harmoneeritud standardites või muudes tehnilistes kirjeldustes, mille põhjal raadioseadme vastavust deklareeritakse.

Kui seda peetakse raadioseadmest tuleneva ohu tõttu vajalikuks, teevad tootjad selleks, et kaitsta lõppkasutajate tervist ja ohutust, turul kättesaadavaks tehtud raadioseadmete pistelist kontrolli, uurivad kaebusi, mittevastavaid raadioseadmeid ja toodete tagasivõtmisi, peavad vajadusel sellekohast registrit ning teavitavad levitajaid igast sellisest järelevetoimingust.

6. Tootjad tagavad, et nende turulelastud raadioseadmed kannavad tüübi-, partii- või seerianumbrit või muud märget, mis võimaldaks neid tuvastada, ning juhul, kui raadioseadme suurus või omadused seda ei võimalda, tagavad tootjad, et nõutud teave on esitatud pakendil või raadioseadmega kaasasolevas dokumendis.

7. Tootjad märgivad raadioseadmele oma nime, registreeritud kaubandusliku nimetuse või kaubamärgi ja postiaadressi, mille kaudu nendega ühendust saab, või kui raadioseadme suurus või omadused seda ei võimalda, märgitakse see teave pakendile või raadioseadmega kaasasolevasse dokumenti. Tootjaga ühenduse võtmiseks tuleb märkida üksainus aadress. Kontaktandmed esitatakse lõppkasutajale ja turujärelevaleveasutustele kergesti arusaadavas keeles.

▼M2

8. Tootjad tagavad, et raadioseadmetega on kaasas juhised ja ohutusosalane teave. Juhised sisaldavad teavet, mida on vaja raadioseadme kasutamiseks ettenähtud otstarbel. Kõnealune teave hõlmab asjakohasel juhul selliste tarvikute ja osade, sealhulgas tarkvara kirjeldust, mis võimaldavad raadioseadet ettenähtud viisil käitada. Sellised juhised ja ohutusosalane teave ning kogu märgistus peab olema selge, arusaadav ja mõistetav.

Kui eesmärgipärasel kasutamisel kiirgab raadioseade raadiolaineid, tuleb juhistes esitada ka järgmine teave:

a) sagedusriba(d), millel raadioseade töötab;

b) raadioseadme töösagedus(t)el edastatav maksimaalne saatevõimsus.

Artikli 3 lõikes 4 osutatud raadioseadmete puhul sisaldavad juhised teavet raadioseadme laadimisvõimega seotud spetsifikatsioonide ning ühilduvate laadimisvõimega seotud spetsifikatsioonide kohta vastavalt Ia lisa II osas esitatule. Selliste raadioseadmete tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele kättesaadavaks tegemisel esitatakse see teave lisaks juhistele ka märgisel, nagu on sätestatud Ia lisa IV osas. Märgis trükitakse juhistesse ja pakendile või kinnitatakse pakendile kleebisena. Pakendi puudumisel kinnitatakse märgis kleebisena raadioseadmele. Raadioseadmete tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele kättesaadavaks tegemisel peab märgis olema nähtav ja loetav ning kaugmüügi puhul paiknema hinnamärgise lähedal. Kui raadioseadme mõõtmed või laad seda ei võimalda, võib märgise trükkida raadioseadmele lisatava eraldi dokumendina.

▼M2

Käesoleva lõike esimeses, teises ja kolmandas lõigus osutatud juhised ja ohutusala teave esitatakse tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele hõlpsasti arusaadavas keeles, mille on kindlaks määratud asjaomane liikmesriik.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusakte, et tulenevalt nimetatud lisa I osa muutmisest või tulenevalt märgistamisnõuete tulevasest muutmisest või tehnoloogia arengut silmas pidades muuta lisa II ja IV osa, kehtestades, muutes, lisades või jättes välja teabega seotud üksikasju, graafilisi või tekstielemente vastavalt käesolevas artiklis sätestatule.

▼B

9. Tootjad tagavad, et iga konkreetse raadioseadmega on kaasas koopia ELi vastavusdeklaratsioonist või lihtsustatud vastavusdeklaratsioon. Kui esitatakse lihtsustatud deklaratsioon, peab see sisaldama täpset internetiaadressi, kust on võimalik leida ELi vastavusdeklaratsiooni täistekst.

10. Kui kasutuselevõtt on piiratud või kasutamislubade kohta on juba nõuded kehtestatud, peab pakendil esitatud teabe põhjal olema võimalik kindlaks teha liikmesriik või asjakohase liikmesriigi territooriumil asuv piirkond, kus sellised kasutuselevõtupiirangud või kasutamislubade seonduvad nõuded kehtivad. Kõnealune teave peab sisalduma raadioseadmega kaasasolevates juhistes. Komisjon võib vastu võtta kõnealuse teabe esitamist reguleerivaid rakendusakte. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 45 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

11. Tootjad, kes arvavad või kellel on põhjust arvata, et raadioseade, mille nad on turule lasknud, ei vasta käesoleva direktiivi nõuetele, võtavad viivitamatult parandusmeetmed, mis on vajalikud selle raadioseadme nõuetega vastavusse viimiseks ning vajaduse korral tagasivõtmiseks või turult kõrvaldamiseks. Kui raadioseade on ohtlik, teavitavad tootjad sellest viivitamatult nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus nad raadioseadme turul kättesaadavaks tegid, ning esitavad andmed, eelkõige mittevastavuse ning võetud parandusmeetmete ja nende tulemuste kohta.

12. Tootjad esitavad pädevale riiklikule asutusele viimase põhjendatud nõudmise korral kogu tõendava teabe ja dokumentatsiooni raadioseadme vastavuse kohta käesolevale direktiivile, tehes seda kas paber- ja elektrooniliselt ning keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Tootjad teevad nimetatud asutusega viimase nõudmise korral koostööd kõigis meetmetes, mis võetakse nende poolt turulelastud raadioseadmete põhjustatud ohtude kõrvaldamiseks.

*Artikkel 11***Volitatud esindajad**

1. Tootja võib kirjaliku volituse alusel määrata volitatud esindaja.

Artikli 10 lõikes 1 sätestatud kohustused ja kohustus koostada artikli 10 lõikes 3 sätestatud tehniline dokumentatsioon ei kuulu volitatud esindaja ülesannete hulka.

▼B

2. Volitatud esindaja täidab talle tootja volituses määratud ülesandeid. Volitus võimaldab volitatud esindajal teha vähemalt järgmist:
- a) hoida ELi vastavusdeklaratsiooni ja tehnilise dokumentatsiooni riiklikule turujärelevalveasutusele kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast raadioseadme turulelaskmist;
 - b) esitada pädevale riiklikule asutusele viimase põhjendatud nõudmise korral kogu raadioseadme vastavust tõendava teabe ja dokumentatsiooni;
 - c) teha pädevate riiklike asutustega viimaste nõudmise korral koostööd meetmetes, mis võetakse sellistest raadioseadmetest põhjustatud ohtude kõrvaldamiseks, mida volitatud esindajate volitused hõlmavad.

*Artikkel 12***Importijate kohustused**

1. Importijad lasevad turule üksnes nõuetele vastavaid raadioseadmeid.

2. Enne raadioseadme turulelaskmist tagavad importijad, et tootja on viinud läbi artiklis 17 osutatud asjakohase vastavushindamismenetluse ning et raadioseade on konstrueeritud viisil, et seda saab vähemalt ühes liikmesriigis kasutada nii, et seejuures ei rikutaks raadiospektri kasutamisele kehtivaid nõudeid. Nad tagavad, et tootja on koostanud tehnilise dokumentatsiooni, et raadioseadmele on kinnitatud CE-märgis ja sellega on kaasas artikli 10 lõigetes 8, 9 ja 10 osutatud teave ja dokumendid ning et tootja on täitnud artikli 10 lõigetes 6 ja 7 sätestatud nõuded.

Kui importija arvab või tal on põhjust arvata, et raadioseade ei ole kooskõlas artiklis 3 sätestatud oluliste nõuetega, siis ei lase ta raadioseadet turule enne, kui see on nõuetega vastavusse viidud. Lisaks teatab importija raadioseadme ohtlikuks osutumise korral sellest tootjale ja turujärelevalveasutustele.

3. Importijad märgivad raadioseadmele oma nime, registreeritud kaubandusliku nimetuse või kaubamärgi ja postiaadressi, mille kaudu nendega ühendust saab, või kui see ei ole võimalik, märgitakse nimetatud teave pakendile või raadioseadmega kaasasolevasse dokumenti. Nii tuleb toimida ka juhul, kui toote suurus ei võimalda importijal oma nime ja aadressi raadioseadmele kinnitada või kui tal tuleks selleks avada pakend. Kontaktandmed esitatakse lõppkasutajale ja turujärelevalveasutustele kergesti arusaadavas keeles.

4. Importijad tagavad, et raadioseadmega on kaasas juhised ja ohutusalane teave asjaomase liikmesriigi poolt määratud keeles, mis on tarbijate ja teiste lõppkasutajate jaoks kergesti arusaadav.

▼M2

Artikli 3 lõikes 4 osutatud raadioseadmete tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele kättesaadavaks tegemisel tagavad importijad, et:

- a) sellised raadioseadmed kannavad märgist või on sellega varustatud vastavalt artikli 10 lõike 8 kolmandale lõigule;

▼M2

- b) kõnealune märgis on nähtav ja loetav ning kaugmüügi puhul paikneb hinnamärgise lähedal.

▼B

5. Importijad tagavad, et sel ajal, kui raadioseade on nende vastutusel, ei ohusta selle ladustamise või transportimise tingimused seadme vastavust artiklis 3 sätestatud olulistele nõuetele.

6. Kui seda peetakse raadioseadmest tuleneva ohu tõttu vajalikuks, teevad importijad lõppkasutajate tervise ja ohutuse kaitse eesmärgil turul kättesaadavaks tehtud raadioseadmete pistelist kontrolli, uurivad kaebusi, mittevastavaid raadioseadmeid ja toodete tagasivõtmisi, peavad vajadusel sellekohast registrit ning teavitavad levitajaid igast sellisest järelevalvetoimingust.

7. Importijad, kes arvavad või kellel on põhjust arvata, et raadioseade, mille nad on turule lasknud, ei vasta käesoleva direktiivi nõuetele, võtavad viivitamatult vajalikud parandusmeetmed selle raadioseadme nõuetega vastavusse viimiseks ning vajaduse korral tagasivõtmiseks või turult kõrvaldamiseks. Kui raadioseade on ohtlik, teavitavad importijad sellest viivitamatult nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus nad raadioseadme turul kättesaadavaks tegid, ning esitavad andmed, eelkõige mittevastavuse ja võetud parandusmeetmete kohta.

8. Importijad hoiavad ELi vastavusdeklaratsiooni koopiat turujärelevalveasutuste jaoks kättesaadavana kümme aastat pärast raadioseadme turule laskmist ning tagavad, et tehniline dokumentatsioon oleks turujärelevalveasutuste nõudmise korral neile kättesaadav.

9. Importijad esitavad pädevale riiklikule asutusele viimase põhjendatud nõudmise korral kogu tõendava teabe ja dokumentatsiooni raadioseadme nõuetelevastavuse kohta, tehes seda kas paberikandjal või elektrooniliselt ning keeles, mis on kõnealusele asutusele kergesti arusaadav. Importijad teevad nimetatud asutusega viimase nõudmise korral koostööd kõigis meetmes, mis võetakse nende poolt turule lastud raadioseadmete põhjustatud ohtude kõrvaldamiseks.

*Artikkel 13***Levitajate kohustused**

1. Raadioseadme turul kättesaadavaks tegemisel tegutsevad levitajad käesoleva direktiivi nõuete kohaselt.

2. Enne raadioseadme turul kättesaadavaks tegemist kontrollivad levitajad, et raadioseadmepel on CE-märgis, et sellel on kaasas käesoleva direktiivi kohaselt nõutavad dokumendid ning juhised ja ohutusala teave keeles, millest saavad kergesti aru selle liikmesriigi tarbijad ja muud lõppkasutajad, mille turul raadioseade kättesaadavaks tehakse, ning et tootja ja importija on täitnud neile vastavalt artikli 10 lõigetes 2 ja 6–10 ning artikli 12 lõikes 3 sätestatud nõuded.

▼B

Kui levitaja arvab või tal on põhjust arvata, et raadioseade ei ole kooskõlas artiklis 3 sätestatud oluliste nõuetega, siis ei tee ta raadioseadet turul kättesaadavaks enne, kui see on nõuetega vastavusse viidud. Kui raadioseade on ohtlik, teavitavad levitajad sellest tootjat või importijat ja turujärelevalveasutusi.

▼M2

Artikli 3 lõikes 4 osutatud raadioseadmete tarbijatele ja muudele lõppkasutajatele kättesaadavaks tegemisel tagavad levitajad, et:

- a) sellised raadioseadmed kannavad märgist või on sellega varustatud vastavalt artikli 10 lõike 8 kolmandale lõigule;
- b) kõnealune märgis on nähtav ja loetav ning kaugmüügi puhul paikneb hinnamärgise lähedal.

▼B

3. Levitajad tagavad, et sel ajal, kui raadioseade on nende vastutusel, ei ohusta selle ladustamise või transportimise tingimused seadme vastavust artiklis 3 sätestatud olulistele nõuetele.

4. Levitajad, kes arvavad või kellel on põhjust arvata, et raadioseade, mille nad on turul kättesaadavaks teinud, ei vasta käesoleva direktiivi nõuetele, tagavad vajalike parandusmeetmete võtmise selle raadioseadme nõuetega vastavusse viimiseks ning vajaduse korral tagasivõtmiseks või turult kõrvaldamiseks. Kui raadioseade on ohtlik, teavitavad levitajad sellest viivitamatult nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus nad raadioseadme turul kättesaadavaks tegid, ning esitavad andmed, eelkõige mittevastavuse ja võetud parandusmeetmete kohta.

5. Levitajad esitavad pädeva riikliku asutuse põhjendatud nõudmise korral kas paber kandjal või elektrooniliselt kogu tõendava teabe ja dokumentatsiooni raadioseadme nõuetelevastavuse kohta. Levitajad teevad nimetatud asutusega viimase nõudmise korral koostööd kõigis meetmetes, mis võetakse nende poolt turul kättesaadavaks tehtud raadioseadmete põhjustatud ohtude kõrvaldamiseks.

*Artikkel 14***Tootja kohustuste kohaldamine importijate ja levitajate suhtes**

Käesolevas direktiivis loetakse tootjaks importijat või levitajat, kes laseb raadioseadme turule oma nime või kaubamärgi all või kes muudab juba turule lastud raadioseadet viisil, mis võib mõjutada vastavust käesolevale direktiivile, ning tema suhtes kohaldatakse artikli 10 kohaseid tootja kohustusi.

▼B*Artikkel 15***Ettevõtjate tuvastamine**

Ettevõtjad esitavad turujärelevalveasutusele nõudmise korral teabe, mille alusel on võimalik kindlaks teha järgmist:

- a) iga ettevõtja, kes on neid raadioseadmetega varustanud;
- b) iga ettevõtja, keda nad on raadioseadmetega varustanud.

Ettevõtjad peavad tagama esimeses lõigus osutatud teabe kättesaadavuse kümne aasta jooksul pärast seda, kui raadioseadmed neile tarniti, ja kümne aasta jooksul pärast seda, kui nad ise raadioseadmed tarnisid.

III PEATÜKK

RAADIOSEADMETE NÕUETELEVASTAVUS*Artikkel 16***Raadioseadmete nõuetelevastavuse eeldamine**

Raadioseadet, mis on vastavuses harmoneeritud standardite või nende osadega, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, peetakse vastavaks artiklis 3 sätestatud olulistele nõuetele, mida nimetatud standardid või nende osad hõlmavad.

*Artikkel 17***Vastavushindamismenetlused**

1. Tootja viib läbi raadioseadme vastavushindamise, et tagada artiklis 3 sätestatud oluliste nõuete täitmine. Vastavushindamisel võetakse arvesse kõiki kavandatavaid kasutustingimusi ning artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud oluliste nõuete puhul võetakse hindamisel arvesse ka põhjendatult eeldatavaid kasutustingimusi. Kui raadioseadmel on mitu eri konfiguratsiooni, peab vastavushindamine kinnitama, et raadioseade vastab kõikides konfiguratsioonides kõikidele artiklis 3 sätestatud olulistele nõuetele.

2. Tootjad kasutavad selleks, et tõendada raadioseadme vastavust ► **M2** artikli 3 lõigetes 1 ja 4 ◀ sätestatud olulistele nõuetele, järgmisi vastavushindamismenetlusi:

- a) tootmise sisekontroll, mis on sätestatud II lisas;
- b) ELi tüübihindamismenetlus, millele järgneb tootmise sisekontrollil põhinev tüüбивastavuse hindamine, nagu on sätestatud III lisas;
- c) täielikul kvaliteedi tagamisel põhinev vastavus, nagu on sätestatud IV lisas.

3. Kui tootja on selleks, et hinnata raadioseadme vastavust artikli 3 lõigetes 2 ja 3 sätestatud olulistele nõuetele, kohaldanud harmoneeritud standardeid, mille viitenumbriid on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, kasutab ta järgmisi menetlusi:

▼B

- a) tootmise sisekontroll, mis on sätestatud II lisas;
- b) ELi tüübihindamismenetlus, millele järgneb tootmise sisekontrollil põhinev tüübivastavuse hindamine, nagu on sätestatud III lisas;
- c) täielikul kvaliteedi tagamisel põhinev vastavus, nagu on sätestatud IV lisas.

4. Kui tootja on selleks, et hinnata raadioseadme vastavust artikli 3 lõigetes 2 ja 3 sätestatud olulistele nõuetele, kohaldanud harmoneeritud standardeid, mille viitenumber on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, ainult osaliselt või üldse mitte või kui asjakohaseid harmoneeritud standardeid ei ole olemas, hinnatakse raadioseadet kõnealuste oluliste nõuete osas ühega järgmistest menetlustest:

- a) ELi tüübihindamismenetlus, millele järgneb tootmise sisekontrollil põhinev tüübivastavuse hindamine, nagu on sätestatud III lisas;
- b) täielikul kvaliteedi tagamisel põhinev vastavus, nagu on sätestatud IV lisas.

*Artikkel 18***ELi vastavusdeklaratsioon**

1. ELi vastavusdeklaratsioon kinnitab, et artiklis 3 sätestatud olulised nõuded on täidetud.

2. ELi vastavusdeklaratsioon järgib VI lisas sätestatud näidisstruktuuri, sisaldab selles lisas sätestatud elemente ja seda ajakohastatakse pidevalt. Vastavusdeklaratsioon tõlgitakse keelde või keeltesse, mida nõuab liikmesriik, kus raadioseade turule lastakse või turul kättesaadavaks tehakse.

Artikli 10 lõikes 9 osutatud lihtsustatud ELi vastavusdeklaratsioon sisaldab VII lisas sätestatud elemente ja seda ajakohastatakse pidevalt. Vastavusdeklaratsioon tõlgitakse keelde või keeltesse, mida nõuab liikmesriik, kus raadioseade turule lastakse või kättesaadavaks tehakse. ELi vastavusdeklaratsiooni täielik tekst peab olema kättesaadav internetiaadressil, millele on viidatud lihtsustatud ELi vastavusdeklaratsiooni ja peab olema esitatud keeles või keeltes, mida nõuab liikmesriik, kus raadioseade turule lastakse või turul kättesaadavaks tehakse.

3. Kui raadioseadme suhtes kohaldatakse rohkem kui ühte liidu õigusakti, milles nõutakse ELi vastavusdeklaratsiooni, koostatakse üks ELi vastavusdeklaratsioon kõigi asjaomaste ELi õigusaktide suhtes. See deklaratsioon sisaldab teavet asjaomaste liidu õigusaktide kohta, sealhulgas nende aktide avaldamisviiteid.

4. ELi vastavusdeklaratsiooni koostamisega võtab tootja endale vastutuse raadioseadme vastavuse eest käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele.

*Artikkel 19***CE-märgise üldpõhimõtted**

1. CE-märgise suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklis 30 sätestatud üldpõhimõtteid.

▼B

2. Raadioseadmele kinnitatava CE-märgise kõrgus võib seadme omadustest tulenevalt olla alla 5 mm, tingimusel et märgis on nähtav ja loetav.

*Artikkel 20***CE-märgise ja teavitatud asutuse identifitseerimisnumbri kinnitamise eeskirjad ja tingimused**

1. CE-märgis tuleb raadioseadmele või selle andmeplaadile kinnitada nii, et see on nähtav, loetav ja kustumatu, välja arvatud juhul, kui seda ei saa teha või tagada raadioseadme omaduste tõttu. CE-märgis tuleb kinnitada nähtavalt ja loetavalt ka pakendile.

2. CE-märgis kinnitatakse raadioseadmele enne selle turulelaskmist.

3. Kui rakendatakse IV lisas sätestatud vastavushindamismenetlust, tuleb CE-märgise järele märkida teavitatud asutuse identifitseerimisnumber.

Teavitatud asutuse identifitseerimisnumber peab olema sama kõrge kui CE-märgis.

Teavitatud asutuse identifitseerimisnumbri kinnitab seadmele teavitatud asutus ise või viimase juhendamisel tootja või tootja volitatud esindaja.

4. Liikmesriigid tuginevad olemasolevatele mehhanismidele, et tagada CE-märgist käsitleva korra nõuetekohane kohaldamine, ja võtavad märgise väärkasutamise korral asjakohaseid meetmeid.

*Artikkel 21***Tehniline dokumentatsioon**

1. Tehniline dokumentatsioon sisaldab kõiki asjakohaseid andmeid või üksikasju vahendite kohta, mida tootja on kasutanud selleks, et tagada raadioseadmete vastavus artiklis 3 sätestatud olulistele nõuetele. See peab sisaldama vähemalt V lisas sätestatud elemente.

2. Tehniline dokumentatsioon koostatakse enne raadioseadmete turulelaskmist ja seda ajakohastatakse pidevalt.

3. ELi tüübihindamismenetlusega seotud tehniline dokumentatsioon ja kirjavahetus koostatakse selle liikmesriigi ametlikus keeles, kus teavitatud asutus on registreeritud, või mõnes muus asutusele vastuvõetavas keeles.

4. Kui tehniline dokumentatsioon ei vasta käesoleva artikli lõigete 1, 2 või 3 nõuetele, mistõttu see ei sisalda piisavalt asjakohaseid andmeid vahendite kohta, mida tootja on kasutanud selleks, et tagada raadioseadmete vastavus artiklis 3 sätestatud olulistele nõuetele, võib turujärelevalveasutus paluda, et tootja või importija laseks turujärelevalveasutuse poolt aktsepteeritud asutusel asjaomast raadioseadet artiklis 3 sätestatud olulistele nõuetele vastavuse kontrollimiseks katsetada, kusjuures katsetamine peab toimuma tootja või importija kulul kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.

IV PEATÜKK

VASTAVUSHINDAMISASUTUSTEST TEAVITAMINE

*Artikkel 22***Teavitamine**

Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike asutustest, kes on volitatud täitma kolmandate osapooltena vastavushindamisülesandeid käesoleva direktiivi alusel.

*Artikkel 23***Teavitavad asutused**

1. Liikmesriigid määravad teavitava asutuse, kes vastutab vastavushindamisasutuste hindamiseks ja nendest teavitamiseks ning teavitatud asutuste jälgimiseks vajalike menetluste kehtestamise ja rakendamise eest, samuti artiklis 28 sätestatud nõuete täitmise eest.
2. Liikmesriigid võivad otsustada, et lõikes 1 nimetatud hindamis- ja jälgimistoiminguid teostab määruse (EÜ) nr 765/2008 tähenduses ja sellega kooskõlas riiklik akrediteerimisasutus.
3. Kui teavitav asutus delegeerib või annab muul viisil edasi lõikes 1 osutatud hindamis-, teavitamis- või jälgimistoimingud asutusele, mis ei ole valitsusasutus, siis peab see asutus olema juriidiline isik ja täitma *mutatis mutandis* artiklis 24 sätestatud nõudeid. Lisaks peab kõnealusel asutusel olema piisavalt vahendeid oma tegevusest tulenevate kulude katmiseks.
4. Teavitav asutus vastutab täielikult lõikes 3 osutatud asutuse tegevuse eest.

*Artikkel 24***Nõuded teavitavatele asutustele**

1. Teavitav asutus on loodud nii, et ei tekiks huvide konflikti vastavushindamisasutustega.
2. Teavitava asutuse tööd korraldatakse ja juhitakse nii, et on tagatud tema tegevuse objektiivsus ja erapooletus.
3. Teavitava asutuse töö korraldatakse nii, et vastavushindamisasutusest teavitamisega seotud otsuseid teevad sellised pädevad isikud, kes ei ole hindamistoimingutes osalenud.
4. Teavitav asutus ei tohi pakkuda ega osutada teenuseid, mida osutavad vastavushindamisasutused, ega nõustamisteenuseid ärilisel või konkureerival alusel.

▼B

5. Teavitav asutus tagab saadud teabe konfidentsiaalsuse.
6. Teavitaval asutusel on oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks piisavalt pädevaid töötajaid.

*Artikkel 25***Teavitavate asutuste teabekohustus**

Liikmesriigid annavad komisjonile teada menetlustest, mis nad on kehtestanud vastavushindamisasutuste hindamiseks, nendest teavitamiseks ja teavitatud asutuste jälgimistoiminguteks, ning nendes menetlustes tehtavatest muudatustest.

Komisjon teeb kõnealuse teabe avalikkusele kättesaadavaks.

*Artikkel 26***Nõuded teavitatud asutustele**

1. Vastavushindamisasutus peab selleks, et temast teavitataks, vastama lõigetes 2–11 sätestatud nõuetele.
2. Vastavushindamisasutus luuakse liikmesriigi õiguse alusel ning ta on juriidiline isik.
3. Vastavushindamisasutus on kolmandast isikust asutus, mis on sõltumatu organisatsioonist või raadioseadmest, mida ta hindab.

Asutust, mis kuulub ettevõtjate ühendusse või kutseliitu, mis esindab ettevõtjaid, kes on seotud selliste raadioseadmete projekteerimise, tootmise, tarnimise, monteerimise, kasutamise või hooldamisega, mida see hindab, võib pidada selliseks asutuseks, kui on tõendatud selle sõltumatus ning huvide konflikti puudumine.

4. Vastavushindamisasutus, selle juhtkond ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavad töötajad ei tohi olla ei hinnatava raadioseadme projekteerija, tootja, tarnija, paigaldaja, ostja, omanik, kasutaja, hooldaja ega ühegi nimetatud isiku esindaja. See ei välista hinnatud raadioseadmete kasutamist vastavushindamisasutuse tegevuseks ega nende kasutamist isiklikuks otstarbeks.

Vastavushindamisasutus, selle juhtkond ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavad töötajad ei tohi olla otsesel viisil seotud nimetatud raadioseadmete projekteerimise, tootmise või valmistamise, turustamise, paigaldamise, kasutamise või hooldusega ega esindada ühtegi isikut, kes nimetatud toiminguid teeb. Nad ei tohi osaleda üheski tegevuses, mis võib olla vastuolus nende otsuste sõltumatuse ja aususega vastavushindamistoimingutes, mille teostamiseks neist on teavitatud. See kehtib eelkõige nõustamisteenuste puhul.

Vastavushindamisasutused tagavad, et nende tütarettevõtjate või alltöötajate tegevus ei mõjuta nende vastavushindamistoimingute konfidentsiaalsust, objektiivsust ja erapooletust.

▼B

5. Vastavushindamisasutused ja nende töötajad teostavad vastavushindamistoiminguid suurima erialase kohusetunde ja konkreetsetes valdkonnas nõutava tehnilise pädevusega; nad ei tohi alluda mis tahes surveavaldustele ja ahvatlustele, eelkõige rahalistele, mis võivad nende otsuseid või vastavushindamistoimingute tulemusi mõjutada, eriti isikute või isikute rühmade poolt, kes on huvitatud nimetatud toimingute tulemustest.

6. Vastavushindamisasutus on võimeline täitma temale III ja IV lisa alusel määratud vastavushindamisülesandeid, mille täitmisega seoses on temast teavitatud, sõltumata sellest, kas vastavushindamisasutus täidab neid ise või täidetakse neid tema nimel ja tema vastutusel.

Vastavushindamisasutuse käsutuses on alati vajalikud vahendid, et teostada iga vastavushindamismenetlust iga raadioseadmete klassi või kategooria puhul, millega seoses temast on teavitatud, nimelt:

- a) tehniliste teadmistega töötajad, kellel on piisav ja asjakohane kogemus vastavushindamisülesannete täitmiseks;
- b) menetluste kirjeldused, mille kohaselt vastavushindamist teostatakse ja mis tagavad läbipaistvuse ning nende menetluste kordamise võime. Asutusel on asjakohased tegevuspõhimõtted ja menetlused, kus eristatakse ülesandeid, mida ta täidab teavitatud asutusena, ja muud tegevust;
- c) toimingute menetluskord, mis võtab arvesse ettevõtja suurust, tegutsemisvaldkonda, struktuuri, hinnatava raadioseadme tehnilise keerukuse astet ning seda, kas tegemist on mass- või seeriatootmisega.

Vastavushindamisasutuse käsutuses olevad vahendid peavad tagama vastavushindamistoimingutega seotud tehniliste ja haldusülesannete nõuetekohase täitmise.

7. Vastavushindamisülesannete teostamise eest vastutavatel töötajatel peavad olema järgmised pädevused:

- a) usaldusväärne tehniline ja kutsealane väljaõpe kõigi vastavushindamistoimingute osas, mille teostamisega seoses asjaomasest vastavushindamisasutusest on teavitatud;
- b) piisav pädevus vastavushindamise teostamiseks ja piisavad teadmised sellealastest nõuetest;
- c) artiklis 3 sätestatud oluliste nõuete, kohaldatavate harmoneeritud standardite ning liidu ühtlustamisõigusaktide ja siseriiklike õigusaktide asjakohaste sätete tundmine ja mõistmine;
- d) oskus koostada ELi tüübihindamistõendeid või kvaliteedisüsteemi kinnitusi, registreid ja aruandeid, mis tõendavad, et hindamine on teostatud.

8. Tagatakse vastavushindamisasutuste, nende juhtkonna ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavate töötajate erapooletus.

▼B

Vastavushindamisasutuse juhtkonna ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavate töötajate tasu suurus ei sõltu teostatud hindamiste arvust ega nimetatud hindamiste tulemustest.

9. Vastavushindamisasutus võtab endale vastutuskindlustuse, välja arvatud juhul, kui vastutus kuulub siseriikliku õiguse alusel riigile või kui liikmesriik ise on vastavushindamise eest otseselt vastutav.

10. Vastavushindamisasutuse töötajad hoiavad ametisaladust teabe osas, mis on saadud III ja IV lisa või nende jõustamiseks vastuvõetud siseriiklike õigusaktide kohaselt täidetud ülesannete käigus, välja arvatud teabevahetus selle liikmesriigi pädevate asutustega, kus asutus tegutseb. Tagatakse omandiõiguste kaitse.

11. Vastavushindamisasutus võtab osa või tagab, et vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavad töötajad on teavitatud asjakohastest standardimistoimingutest, reguleerivast tegevusest raadioseadmete ja sageduste planeerimise valdkonnas ning asjakohaste liidu ühtlustamisõigusaktide alusel loodud teavitatud asutuste koordineerimisgrupi tegevusest, ning kohaldab nimetatud grupi töö tulemusel koostatud haldusotsuseid ja -dokumente üldiste suunistena.

*Artikkel 27***Teavitatud asutuse nõuetelevastavuse eeldus**

Kui vastavushindamisasutus tõendab, et ta vastab sellistes asjakohastes harmoneeritud standardites või nende osades sätestatud kriteeriumidele, mille viitenumbrid on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, eeldatakse tema vastavust artiklis 26 sätestatud nõuetele, kui kohaldatavad harmoneeritud standardid hõlmavad neid nõudeid.

*Artikkel 28***Teavitatud asutuse tütarettvõtjad ja alltöövõtjad**

1. Kui teavitatud asutus kasutab vastavushindamisega seotud ülesannete täitmiseks alltöövõtjaid või tütarettvõtjat, siis tagab ta, et alltöövõtja või tütarettvõtja vastab artiklis 26 sätestatud nõuetele, ning teatab sellest teavitavale asutusele.

2. Teavitatud asutus vastutab täielikult oma alltöövõtjate ja tütarettvõtjate tehtud töö eest, olenemata nende asukohast.

3. Töö tegemiseks võib alltöövõtjaid või tütarettvõtjat kasutada ainult kliendi nõusolekul.

4. Teavitatud asutused hoiavad teavitavale asutusele kättesaadavana dokumente, mis on seotud alltöövõtja või tütarettvõtja kvalifikatsiooni hindamisega ning III ja IV lisa alusel nende poolt tehtud tööga.

▼B*Artikkel 29***Teavitamise taotlus**

1. Vastavushindamisasutus esitab teavitamise taotluse selle liikmesriigi teavitavale asutusele, mille territooriumil ta on asutatud.
2. Teavitamise taotlusega koos esitab ta dokumendi, kus kirjeldatakse vastavushindamistoiminguid, vastavushindamismoodulit või -moduleid ja raadioseadet, millega tegelemiseks ta väidab end pädev olevat, ning riikliku akrediteerimisasutuse väljastatud akrediteerimistunnistuse (viimase olemasolu korral), mis tõendab, et vastavushindamisasutus vastab artiklis 26 sätestatud nõuetele.
3. Kui asjaomane vastavushindamisasutus ei saa akrediteerimistunnistust esitada, esitab ta teavitavale asutusele kogu dokumentaalse tõendusmaterjali, mis on vajalik, et kontrollida, tunnustada ja korrapäraselt jälgida artiklis 26 sätestatud nõuete järgimist.

*Artikkel 30***Teavitamiskord**

1. Teavitavad asutused võivad teavitada ainult neist vastavushindamisasutustest, mis vastavad artiklis 26 sätestatud nõuetele.
 2. Nad kasutavad komisjoni ja teiste liikmesriikide teavitamiseks komisjoni väljatöötatud ja hallatavat elektroonilist teavitamise vahendit.
 3. Teavitus sisaldab täielikku ülevaadet vastavushindamistoimingutest, vastavushindamismoodulist või -moodulitest ja raadioseadmest ning asjakohast pädevuse tõendamist.
 4. Kui teavitus ei põhine artikli 29 lõikes 2 osutatud akrediteerimistunnistusel, esitab teavitav ametiasutus komisjonile ja teistele liikmesriikidele dokumentaalsed tõendid vastavushindamisasutuse pädevuse ja korra kohta, millega tagatakse asutuse korrapärane jälgimine ning selle järjepidev vastavus artiklis 26 sätestatud nõuetele.
 5. Asjaomane asutus võib teavitatud asutusena tegutseda ainult juhul, kui komisjon või teised liikmesriigid ei esita vastuväiteid kahe nädala jooksul pärast teavitamist, kui teavitamine põhines akrediteerimistunnistusel, või kahe kuu jooksul pärast teavitamist, kui akrediteerimist ei kasutatud.
- Käesolevas direktiivis käsitletakse teavitatud asutusena ainult sellist asutust.
6. Teavitav asutus teavitab komisjoni ja teisi liikmesriike kõigist edaspidistest olulistest teavituse muudatustest.

*Artikkel 31***Identifitseerimisnumber ja teavitatud asutuste loetelud**

1. Komisjon määrab igale teavitatud asutusele identifitseerimisnumbri.

▼B

Ta määrab üheainsa numbri, isegi kui asutusest teavitatakse mitme liidu õigusakti alusel.

2. Komisjon teeb avalikkusele kättesaadavaks käesoleva direktiivi alusel teavitatud asutuste nimekirja, mis sisaldab ka asutuste identifitseerimisnumbreid ja toiminguid, mille teostamiseks neist on teavitatud.

Komisjon tagab, et kõnealust nimekirja pidevalt ajakohastatakse.

*Artikkel 32***Muudatused teavitustes**

1. Kui teavitav ametiasutus on veendunud või talle on teatatud, et teavitatud asutus ei vasta enam artiklis 26 sätestatud nõuetele või ei ole oma kohustusi täitnud, siis piirab, peatab või tühistab teavitav ametiasutus teavituse, sõltuvalt nõuetele mittevastavuse või kohustuste täitmata jätmise tõsidusest. Ta teatab sellest viivitamatult komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

2. Juhul, kui teavitust piiratakse, see peatatakse või tühistatakse või kui teavitatud asutus on lõpetanud oma tegevuse, astub teavitav liikmesriik vajalikud sammud tagamaks, et kõnealuse asutuse dokumente menetleks mõni teine teavitatud asutus või et need oleks nõudmise korral kättesaadavad teavitamise ja turujärelevalve eest vastutavatele ametiasutustele.

*Artikkel 33***Teavitatud asutuste pädevuse vaidlustamine**

1. Komisjon uurib igat juhtumit, mil tal tekib kahtlus või tema tähelepanu juhitakse kahtlusele, et teavitatud asutus ei ole enam pädev või ei täida enam kehtivad nõudeid ega talle pandud ülesandeid.

2. Teavitav liikmesriik esitab komisjonile viimase nõudmise korral kogu teabe seoses teavitamise alusega või asjaomase teavitatud asutuse pädevuse säilimisega.

3. Komisjon tagab, et uurimise käigus omandatud tundlikku teavet käsitletakse konfidentsiaalsena.

4. Kui komisjon on veendunud, et teavitatud asutus ei täida või on lakanud täitmast teavitamise aluseks olevaid nõudeid, võtab ta vastu rakendusakti, milles nõutakse, et teavitav liikmesriik võtaks parandusmeetmed, sealhulgas vajaduse korral tühistaks teavituse.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 45 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

*Artikkel 34***Teavitatud asutuste tegevusega seotud kohustused**

1. Teavitatud asutused teostavad vastavushindamist kooskõlas III ja IV lisas sätestatud vastavushindamismenetlustega.

2. Vastavushindamist tehakse proportsionaalsel viisil, vältides ettevõtjate liigset koormamist. Vastavushindamisasutused võtavad oma ülesannete täitmisel arvesse ettevõtja suurust, tegutsemisvaldkonda ja struktuuri,

▼B

asjaomase raadioseadme tehnoloogia keerukusastet ning seda, kas tegemist on mass- või seeriatootmisega.

Seejuures järgivad nad siiski rangusastet ja kaitsetaset, mis on vajalik selleks, et raadioseade vastaks käesolevale direktiivile.

3. Kui teavitatud asutus leiab, et tootja ei ole kinni pidanud artiklis 3 sätestatud olulistest nõuetest või vastavatest harmoneeritud standarditest või muudest tehnilistest kirjeldustest, nõuab ta kõnealuselt tootjalt asjakohaste parandusmeetmete võtmist ja ei väljasta ELi tüübihindamistõendit või kvaliteedisüsteemi kinnitust.

4. Kui teavitatud asutus pärast ELi tüübihindamistõendi või kvaliteedisüsteemi kinnituse väljastamist nõuetelevastavust jälgides avastab, et raadioseade ei vasta enam nõuetele, nõuab ta tootjalt parandusmeetmete võtmist ja vajaduse korral peatab või tühistab ELi tüübihindamistõendi või kvaliteedisüsteemi kinnituse.

5. Kui parandusmeetmeid ei võeta või neil ei ole soovitud mõju, siis teavitatud asutus vastavalt vajadusele kas piirab, peatab või tühistab mis tahes ELi tüübihindamistõendi või kvaliteedisüsteemi kinnituse.

*Artikkel 35***Teavitatud asutuste otsuste vaidlustamine**

Liikmesriigid tagavad, et teavitatud asutuse otsuste vaidlustamiseks nähakse ette kaebemenetlus.

*Artikkel 36***Teavitatud asutuste teabekohustus**

1. Teavitatud asutus annab teavitavale asutusele järgmist teavet:
 - a) III ja IV lisas sätestatud nõuete kohaselt teatatakse ELi tüübihindamistõendi või kvaliteedisüsteemi kinnituse andmisest keeldumisest, selle piiramisest, peatamisest või tühistamisest;
 - b) teavitamise ulatust või tingimusi mõjutavad asjaolud;
 - c) turujärelevalveasutustelt saadud mis tahes teabenõuded vastavushindamistoimingute kohta;
 - d) nõudmise korral teave nende teavitusalas teostatud vastavushindamistoimingutest ja muudest tehtud toimingutest, sealhulgas piiriülesest tegevusest ja alltöövõtudest.
2. Teavitatud asutused esitavad III ja IV lisas sätestatud nõuete kohaselt teistele käesoleva direktiivi alusel teavitatud sarnaste vastavushindamistoimingute ja sama kategooria raadioseadmetega tegelevatele asutustele asjakohase teabe negatiivsete ja nõudmise korral positiivsete vastavushindamistulemuste kohta.

▼B

3. Teavitatud asutused täidavad teabekohustusi vastavalt III ja IV lisas sätestatule.

*Artikkel 37***Kogemuste vahetamine**

Komisjon korraldab kogemuste vahetamist liikmesriikides teavituspoliitika eest vastutavate riiklike asutuste vahel.

*Artikkel 38***Teavitatud asutuste koordineerimine**

Komisjon tagab, et käivitatakse käesoleva direktiivi alusel teavitatud asutuste vaheline asjakohane koordineerimine ja koostöö, mille edukaks toimimiseks moodustatakse teavitatud asutuste valdkondlik rühm.

Liikmesriigid tagavad oma teavitatud asutuste osalemise nimetatud rühma(de) töös otseselt või määratud esindajate vahendusel.

V PEATÜKK

LIIDU TURUJÄRELEVALVE, LIIDU TURULE SISENEVATE RAADIOSEADMETE KONTROLL JA LIIDU KAITSEMENETLUS*Artikkel 39***Liidu turujärelevalve ja liidu turule sisenevate raadioseadmete kontroll**

Raadioseadmete suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 15 lõiget 3 ja artikleid 16–29.

*Artikkel 40***▼M2**

Riikliku tasandi menetlus tegelemiseks selliste raadioseadmetega, mis kujutavad endast ohtu või ei vasta olulistele nõuetele

▼B

1. ►**M2** Kui liikmesriigi turujärelevalveasutustel on piisavalt põhjust arvata, et käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluv raadioseade kujutab ohtu inimeste tervisele või ohutusele või muudele käesolevas direktiivis käsitletud avaliku huvi kaitse aspektidele või et see ei vasta vähemalt ühele artiklis 3 sätestatud kohaldatavale olulisele nõudele, viivad nad läbi asjaomase raadioseadme hindamise lähtudes kõigist käesolevas direktiivis sätestatud asjakohastest nõuetest. Asjaomased ettevõtjad teevad turujärelevalveasutustega sel eesmärgil vajaduse korral koostööd. ◀

Kui turujärelevalveasutused leiavad esimeses lõigus nimetatud hindamise käigus, et raadioseadmed ei vasta käesolevas direktiivis sätestatud nõuetele, nõuavad nad viivitamata, et asjakohane ettevõtja võtaks kõik vajalikud parandusmeetmed, et raadioseadmed nimetatud nõuetega

▼B

vastavusse viia, või kõrvaldaks raadioseadmed turult või võtaks need tarbijalt tagasi turujärelevalveasutuse poolt määratud mõistliku aja jooksul, arvestades ohu suurust.

Turujärelevalveasutused teatavad sellest asjakohasele teavitatud asutusele.

Käesoleva lõike teises lõigus osutatud meetmete suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklit 21.

2. Kui turujärelevalveasutused on seisukohal, et mittevastavus ei piirdu üksnes nende liikmesriigi territooriumiga, siis teavitavad nad komisjoni ja teisi liikmesriike hindamistulemustest ja meetmetest, mille võtmist nad on ettevõtjalt nõudnud.

3. Ettevõtja tagab, et kõikide tema poolt liidu turul kättesaadavaks tehtud asjaomaste raadioseadmete suhtes võetakse kõik vajalikud parandusmeetmed.

4. Kui ettevõtja ei võta lõike 1 teises lõigus nimetatud ajavahemiku jooksul asjakohaseid parandusmeetmeid, rakendavad turujärelevalveasutused sobivaid ajutisi meetmeid eesmärgiga keelata või piirata raadioseadme kättesaadavaks tegemist siseriiklikul turul, see sealt kõrvaldada või tagasi võtta.

Turujärelevalveasutused teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike nendest meetmetest viivitamatult.

5. Lõike 4 teises lõigus osutatud teave hõlmab kõiki teadaolevaid üksikasju, eelkõige mittevastavate raadioseadmete tuvastamiseks vajalikku teavet, seadmete päritolu, väidetava mittevastavuse ja riski olemust, võetud siseriiklike meetmete laadi ja kestust, samuti asjaomase ettevõtja esitatud seisukohti. Turujärelevalveasutused näitavad eelkõige, kas mittevastavus on seotud järgmiste põhjusega:

- a) raadioseade ei vasta artiklis 3 sätestatud asjakohastele olulistele nõuetele või
- b) puudused artiklis 16 osutatud harmoneeritud standardites, mis annavad vastavuse eelduse.

6. Liikmesriigid, kes ei ole käesoleva artikli kohase menetluse algatajad, teavitavad viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike võetud meetmetest ja muust nende käsutuses olevast täiendavast teabest seoses asjaomase raadioseadme mittevastavusega ning juhul, kui nad ei ole nõus võetud siseriikliku meetmega, esitavad oma vastuväited.

7. Kui kolme kuu jooksul alates lõike 4 teises lõigus nimetatud teabe kättesaamisest ei ole teised liikmesriigid ega komisjon esitanud vastuväiteid liikmesriigi võetud ajutise meetme kohta, loetakse meede põhjendatuks.

8. Liikmesriigid tagavad, et asjaomase raadioseadme suhtes võetakse viivitamata kõik vajalikud piiravad meetmed, näiteks kõrvaldatakse raadioseade turult.

*Artikkel 41***Liidu kaitsemenetlus**

1. Kui artikli 40 lõigetes 3 ja 4 sätestatud menetluse lõppedes esitatakse liikmesriigi võetud meetmele vastuväiteid või kui komisjon arvab,

▼B

et riiklik meede on liidu õigusaktidega vastuolus, alustab komisjon viivitamatult konsulteerimist liikmesriikidega ja asjaomase ettevõtja või asjaomaste ettevõtjatega ja hindab riiklikku meetet. Hindamise tulemuste põhjal võtab komisjon vastu rakendusakti, milles tehakse kindlaks, kas siseriiklik meede on õigustatud või mitte.

Komisjon edastab otsuse viivitamatult kõigile liikmesriikidele ning teavitab neid ja asjaomast ettevõtjat või asjaomaseid ettevõtjaid.

2. Kui riiklik meede loetakse põhjendatuks, võtavad kõik liikmesriigid vajalikud meetmed, et tagada mittevastavate raadioseadmete kõrvaldamine või tagasivõtmine oma turult, ja teatavad sellest komisjonile. Kui leitakse, et riiklik meede ei ole õigustatud, tühistab asjaomane liikmesriik selle meetme.

3. Kui siseriiklik meede loetakse põhjendatuks ja raadioseadme mittevastavus viitab puudustele käesoleva direktiivi artikli 40 lõike 5 punktis b osutatud harmoneeritud standardites, kohaldab komisjon määruse (EL) nr 1025/2012 artiklis 11 sätestatud menetlust.

*Artikkel 42***Nõuetelevastavad raadioseadmed, mis kujutavad endast riski**

1. Kui liikmesriik leiab pärast artikli 40 lõike 1 kohast hindamist, et raadioseade kujutab olenemata sellest, et ta vastab käesoleva direktiivi nõuetele, ikkagi ohtu inimeste tervisele või ohutusele või muudele käesolevas direktiivis sätestatud avaliku huvi kaitse aspektidele, siis nõuab ta, et asjakohane ettevõtja võtaks kohaseid meetmeid, tagamaks, et see raadioseade ei kujutaks turule laskmisel endast enam ohtu, et ettevõtja kõrvaldaks selle turult või võtaks selle tagasi liikmesriigi poolt määratud mõistliku aja jooksul, arvestades ohu suurust.

2. Ettevõtja tagab, et kõigi tema poolt liidu turul kättesaadavaks tehtud asjaomaste raadioseadmete suhtes võetakse parandusmeetmeid.

3. Liikmesriik teavitab sellest viivitamatult komisjoni ja teisi liikmesriike. Teave sisaldab kõiki teadaolevaid üksikasju, eelkõige asjaomaste raadioseadmete tuvastamiseks vajalikku teavet, seadmete päritolu ja tarneahelat, riski olemust ning võetud riiklike meetmete laadi ja kestust.

4. Komisjon alustab viivitamatult konsulteerimist liikmesriikidega ja asjaomase ettevõtja või asjaomaste ettevõtjatega ja hindab võetud riiklikku meetet. Selle hinnangu tulemuste põhjal võtab komisjon rakendusaktidega vastu otsuse, kas riiklik meede on põhjendatud või mitte, ning teeb vajaduse korral ettepaneku sobivate meetmete kohta.

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 45 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

Nõuetekohaselt põhjendatud tungiva kiireloomulisuse tõttu, mis on seotud inimeste tervise ja ohutuse kaitsega, võtab komisjon kooskõlas artikli 45 lõikes 4 osutatud menetlusega vastu viivitamata kohaldatavad rakendusaktid.

▼B

5. Komisjon edastab otsuse viivitamatult kõigile liikmesriikidele ning teavitab neid ja asjaomast ettevõtjat või asjaomaseid ettevõtjaid.

*Artikkel 43***Vormiline mittevastavus**

1. Ilma et see piiraks artikli 40 kohaldamist, nõuab liikmesriik asjaomaselt ettevõtjalt mittevastavuse kõrvaldamist, kui ta on avastanud ühe järgmisest asjaoludest:

- a) CE-märgis on kinnitatud määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 30 või käesoleva direktiivi artikli 20 sätteid rikkudes;
- b) CE-märgist ei ole kinnitatud;
- c) teavitatud asutuse identifitseerimisnumber on (IV lisas sätestatud vastavushindamise menetluse kohaldamise korral) kinnitatud artikli 20 sätteid rikkudes või seda ei ole kinnitatud;
- d) ELi vastavusdeklaratsiooni ei ole koostatud;
- e) ELi vastavusdeklaratsioon ei ole koostatud nõuetekohaselt;
- f) tehniline dokumentatsioon ei ole kättesaadav või on puudulik;

▼M2

- fa) artikli 3a lõikes 2 osutatud piktogramm või artikli 10 lõikes 8 osutatud märgistus ei ole koostatud nõuetekohaselt;
- fb) asjaomasele raadioseadmele ei ole lisatud artikli 10 lõikes 8 osutatud märgistust;
- fc) piktogramm või märgistus ei ole kinnitatud või esitatud kooskõlas vastavalt artikli 3a lõikega 2 või artikli 10 lõikega 8;

▼B

- g) artikli 10 lõigetes 6 või 7 või artikli 12 lõikes 3 osutatud teave on puudu, vale või puudulik;

▼M2

- h) raadioseadmega ei ole kaasas artikli 10 lõikes 8 osutatud teavet, artikli 10 lõikes 9 osutatud ELi vastavusdeklaratsiooni või artikli 10 lõikes 10 osutatud teavet kasutuspiirangute kohta;

▼B

- i) artikliga 15 ettenähtud nõuded ettevõtjate tuvastamise kohta ei ole täidetud;

▼M2

- j) artikli 3a lõikes 1 või artiklis 5 sätestatud nõuded ei ole täidetud.

▼B

2. Kui lõikes 1 osutatud mittevastavust ei kõrvaldata, võtab asjaomane liikmesriik kõik vajalikud meetmed, et selle raadioseadme turul kättesaadavaks tegemine keelata või seda piirata, või tagab, et see turult kõrvaldatakse või tagasi võetakse.

VI PEATÜKK

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID, RAKENDUSAKTID JA KOMITEE

Artikkel 44

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 3 lõike 3 teises lõigus, artikli 4 lõikes 2 ja artikli 5 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 11. juunist 2014. ►**M2** Artikli 3 lõikes 4, artikli 3a lõike 2 teises lõigus ja artikli 10 lõike 8 viiendas lõigus osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 27. detsembrist 2022. ◀ Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. ►**M2** Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõike 3 teises lõigus ja lõikes 4, artikli 3a lõike 2 teises lõigus, artikli 4 lõikes 2, artikli 5 lõikes 2 ning artikli 10 lõike 8 viiendas lõigus osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. ◀ Tagasisivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

▼M2

3a. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes ⁽¹⁾ sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

▼B

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samaaegselt teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

▼M2

5. Artikli 3 lõike 3 teise lõigu ja lõike 4, artikli 3a lõike 2 teise lõigu, artikli 4 lõike 2, artikli 5 lõike 2 või artikli 10 lõike 8 viienda lõigu alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle

⁽¹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

▼M2

suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

▼B*Artikkel 45***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab telekommunikatsiooniseadmete nõuetekohasuse hindamise ja turujärelevalve komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

4. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 8, koostoimes artikliga 5.

5. Komisjon konsulteerib komiteega kõigis küsimustes, mille puhul on määruse (EL) nr 1025/2012 või muude liidu õigusaktide kohaselt nõutav konsulteerimine valdkondlike ekspertidega.

Komitee võib lisaks käsitleda kõiki muid käesoleva direktiivi kohaldamisega seotud küsimusi, mida võib kodukorra kohaselt tõstatada esimees või liikmesriigi esindaja.

VII PEATÜKK

LÕPP- JA ÜLEMINEKUSÄTTED*Artikkel 46***Karistused**

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida rakendatakse, kui ettevõtjad rikuvad vastavalt käesolevale direktiivile vastuvõetud siseriiklikke õigusakte, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende jõustamise tagamiseks. Sellised eeskirjad võivad hõlmata raskete rikkumiste korral kriminaalkaristusi.

Karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

▼B*Artikkel 47***Läbivaatamine ja aruandlus**

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile regulaarseid aruandeid käesoleva direktiivi kohaldamise kohta hiljemalt 12. juunil 2017 ja pärast seda vähemalt iga kahe aasta järel. Aruannetes antakse ülevaade liikmesriikide rakendatud turujärelevameetmetest ja tehakse teatavaks, kas ja millises ulatuses on saavutatud käesoleva direktiivi nõuete täitmine, eelkõige ettevõtjate tuvastamist käsitlevate nõuete osas.

2. Komisjon vaatab käesoleva direktiivi toimimise läbi ning annab selle kohta aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 12. juunil 2018 ja pärast seda iga viie aasta järel. Aruannetes käsitletakse asjakohaste standardite koostamise edenemist ja direktiivi rakendamise käigus tekkinud võimalikke probleeme. Aruannetes antakse samuti ülevaade telekommunikatsiooniseadmete nõuetekohasuse hindamise ja turujärelevaalse komitee tegevusest, hinnatakse saavutusi raadioseadmete avatud ja konkurentsile rajatud turu ülesehitamisel liidu tasandil ja arutletakse, kuidas tuleks arendada raadioseadmete turulelaskmise ja kasutuselevõtmise reguleerivat raamistikku, et oleks võimalik:

- a) tagada liidu tasandil ühtse, kõiki raadioseadmeid hõlmava süsteemi loomine;
- b) võimaldada telekommunikatsiooni-, audiovisuaal- ja infotehnoloogia-sektori lähenemist;
- c) võimaldada reguleerivate meetmete ühtlustamist rahvusvahelisel tasandil;
- d) saavutada tarbijakaitse kõrge tase;
- e) tagada, et kaasaskantavatel raadioseadmetel on koostalitlusvõime tarvikutega, eelkõige ühiste laadimisseadmetega;
- f) kui raadioseadmel on ekraan, oleks võimalik nõutav teave kuvada ekraanile.

▼M2

3. 28. detsembriks 2026 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande raadioseadmete ilma laadimisseadme ja juhtmeta omandamise võimaluse mõju kohta, eelkõige seoses mugavusega tarbijate jaoks, keskkonnajäätmete vähendamisega, muutustega käitumises ja turutavade arenguga. Asjakohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek käesoleva direktiivi muutmiseks, et kehtestada laadimisseadmete ja juhtmete müügi kohustuslik lahtisidumine raadioseadmete müügist.

▼B*Artikkel 48***Üleminekusätted**

Liikmesriigid ei takista käesolevas direktiivis käsitletud aspektidega seoses käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate selliste raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist või kasutusele võtmist, mis on kooskõlas enne 13. juunit 2016 kohaldatavate asjakohaste liidu ühtlustamisõigusaktidega ja mis on turule lastud enne 13. juunit 2017.

*Artikkel 49***Ülevõtmine**

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 12. juunil 2016. Nad edastavad nende õigusnormide teksti viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad neid meetmeid alates 13. juunist 2016.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Samuti lisavad liikmesriigid märkuse, et kehtivates õigus- ja haldusnormides esinevaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ja kõnealuse märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

*Artikkel 50***Kehtetuks tunnistamine**

Direktiiv 1999/5/EÜ tunnistatakse kehtetuks alates 13. juunist 2016.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja loetakse vastavalt VIII lisa vastavustabelile.

*Artikkel 51***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 52***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

▼B*I LISA***VÄLJAPOOLE KÄESOLEVA DIREKTIIVI REGULEERIMISALA
JÄÄVAD SEADMED**

1. Raadioamatööride kasutatavad raadioseadmed Rahvusvahelise Telekommunikatsiooniliidu (ITU) raadioeeskirjade artikli 1 määratluse 56 tähenduses, kui need ei ole turul kättesaadavaks tehtud.

Seadmetena, mis ei ole turul kättesaadavaks tehtud, käsitatakse järgmisi seadmeid:

- a) raadioamatööridele kokkupanemiseks ja kasutamiseks mõeldud komplektid;
 - b) raadioamatööride modifitseeritud ja neile kasutamiseks mõeldud raadioseadmed;
 - c) üksikute raadioamatööride ehitatud seadmed, mida amatöörraadioside raames kasutatakse katse- või teaduseesmärkidel.
2. Nõukogu direktiivi 96/98/EÜ ⁽¹⁾ reguleerimisalasse kuuluvad laevadel kasutatavad raadioseadmed;

▼M1

3. Järgmine lennundusvarustus, kui see kuulub Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 ⁽²⁾ kohaldamisalasse ja on mõeldud üksnes õhus kasutamiseks:

- a) õhusõidukid, mis ei ole mehitamata õhusõidukid, ning nendega seotud mootorid, propellerid, osad ja teisaldatav varustus;
- b) mehitamata õhusõidukid ja nendega seotud mootorid, propellerid, osad ja teisaldatav varustus, mille projekt on sertifitseeritud kooskõlas nimetatud määruse artikli 56 lõikega 1 ja mis on mõeldud käitamiseks üksnes sagedustel, mis on Rahvusvahelise Telekommunikatsiooni Liidu raadiosidenormidega eraldatud kaitstud lennundusalaseks kasutamiseks;

▼B

4. Eritellimusel spetsialistide jaoks valmistatud hindamiseadmete komplektid, mida kasutatakse üksnes uurimis- ja arendusasutustes teaduseesmärkidel.

⁽¹⁾ Nõukogu 20. detsembri 1996. aasta direktiiv 96/98/EÜ laevavarustuse kohta (EÜT L 46, 17.2.1997, lk 25).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018, lk 1).

▼ **M2***Ia LISA***TEATAVATE RAADIOSEADMETE KATEGOORIADE VÕI KLASSIDE SUHTES KOHALDATAVAD LAADIMISEGA SEOTUD SPETSIFIKATSIOONID JA TEAVE**

I Osa

Laadimisvõime spetsifikatsioonid

1. Käesoleva osa punktides 2 ja 3 esitatud nõudeid kohaldatakse järgmiste kategooriate või klasside raadioseadmete suhtes:
2. Kui käesoleva osa punktis 1 osutatud kategooriatesse või klassidesse kuuluvad raadioseadmeid on võimalik juhtmega laadida, peavad need vastama järgmistele tingimustele:
 - 2.1. nad peavad olema varustatud USB C-tüüpi pistikupesaga, mida on kirjeldatud standardis ► **M3** EN IEC 62680-1-3:2022 ◀ „Universal serial bus interfaces for data and power - Part 1–3: Common components - USB Type-C® Cable and Connector Specification“ ja nimetatud pistikupesa peab olema alati juurdepääsetav ja toimiv;
 - 2.2. neid peab olema võimalik laadida juhtmetega, mis vastavad standardile ► **M3** EN IEC 62680-1-3:2022 ◀ „Universal serial bus interfaces for data and power - Part 1–3: Common components - USB Type-C® Cable and Connector Specification“.
3. Kui käesoleva osa punktis 1 osutatud kategooriatesse või klassidesse kuuluvad raadioseadmeid on võimalik juhtmega laadida pingega üle 5 voldi, voolutugevusega üle 3 ampri või võimsusega üle 15 vatti, peavad need vastama järgmistele tingimustele:
 - 3.1. nad peavad kasutama USB Power Delivery laadimisprotokolli, mida on kirjeldatud standardis ► **M3** EN IEC 62680-1-2:2022 ◀ „Universal serial bus interfaces for data and power - Part 1–2: Common components - USB Power Delivery specification“;
 - 3.2. nende puhul peab olema tagatud, et täiendav laadimisprotokoll võimaldab punktis 3.1 osutatud USB Power Delivery täielikku toimimist olenemata kasutatavast laadimisest.

II Osa

Teave laadimisvõime ja ühilduvate laadimisestmetega seotud spetsifikatsioonide kohta

Artikli 3 lõike 4 esimese lõigu kohaldamisalasse kuuluvate raadioseadmete puhul esitatakse kooskõlas artikli 10 lõikes 8 sätestatud nõuetega ning võidakse lisaks teha kättesaadavaks QR-koodide või sarnaste elektrooniliste lahenduste abil järgmine teave:

- a) raadioseadmete kõigi kategooriate või klasside puhul, mille suhtes kohaldatakse I osas esitatud nõudeid, raadioseadmega koos kasutatavate juhtmega laadimise seadmete võimsusnõuete kirjeldus, sealhulgas raadioseadme minimaalne nõutav laadimisvõimsus ning maksimaalne nõutav võimsus, mida on vaja raadioseadme laadimiseks maksimaalsel laadimiskiirusel, väljendatuna vattides, esitades järgmise teksti: „laadija võimsus peab olema vahemikus minimaalselt [xx] vatti, mis on raadioseadme nõutav võimsus, ja maksimaalselt [yy] vatti, et saavutada maksimaalne laadimiskiirus“. Vattide arv väljendab vastavalt raadioseadme nõutavat miinimumvõimsust ning raadioseadme nõutavat maksimumvõimsust maksimaalse laadimiskiiruse saavutamiseks;

▼ **M2**

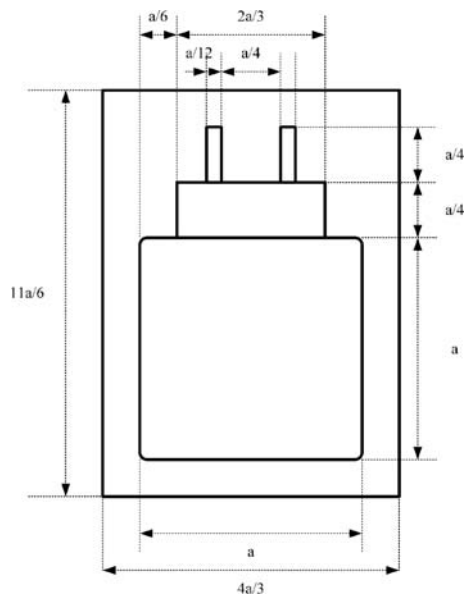
- b) raadioseadmete puhul, mille suhtes kohaldatakse I osa punktis 3 esitatud nõudeid, raadioseadme laadimisvõimega seotud spetsifikatsioonide kirjeldus, kui seadet saab laadida juhtmega pingega üle 5 voldi või voolutugevusega üle 3 ampri või võimsusega üle 15 vati, sealhulgas märge selle kohta, et raadioseade toetab USB Power Delivery laadimisprotokolli, esitades teksti „USB PD fast charging“ ja märkides muu toetatud laadimisprotokolli, esitades selle nime tekstivormingus.

III Osa

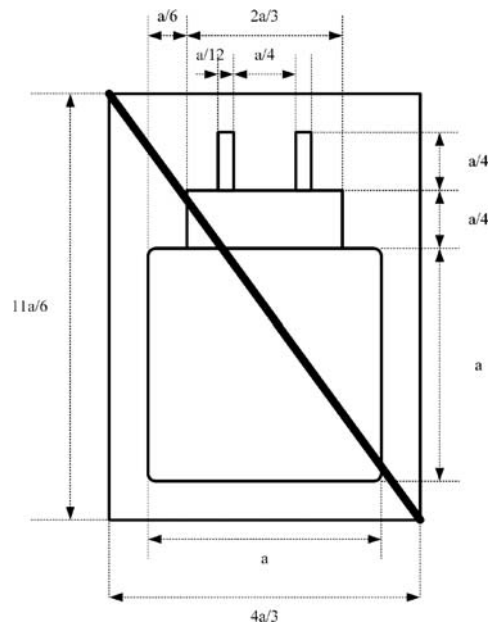
Piktogramm, mis annab teavet selle kohta, kas raadioseadmega on kaasas laadimiseseade või mitte

1. Piktogramm esitatakse järgmisel kujul:

- 1.1. Kui raadioseadmega on kaasas laadimiseseade:

- 1.2. Kui raadioseadmega ei ole kaasas laadimiseseade:

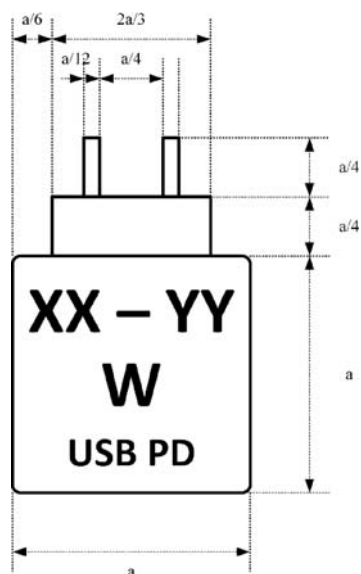
▼ **M2**

2. Piktogrammi kujundust võib varieerida (nt muuta selle värvust või joone paksust, esitada see täisvärvitud või kontuurkujutisena), tingimusel et see on nähtav ja loetav. Piktogrammi vähendamisel või suurendamisel tuleb kinni pidada käesoleva osa punktis 1 esitatud joonise proportsioonidest. Käesoleva osa punktis 1 osutatud mõõde „a“ peab variantist olenemata olema 7 mm või suurem.

IV Osa

Märgise sisu ja vorm

1. Märgis esitatakse järgmisel kujul:

2. Tähed „XX“ asendatakse arvvaartusega, mis vastab raadioseadme laadimiseks nõutavale miinimumvõimsusele ja määrab võimsuse, mida laadimisese raadioseadme laadimiseks minimaalselt võimaldab. Tähed „YY“ asendatakse arvvaartusega, mis vastab raadioseadme maksimaalse laadimiskiiruse saavutamiseks nõutavale maksimumvõimsusele ja määrab võimsuse, mida laadimisese maksimaalse laadimiskiiruse saavutamiseks minimaalselt võimaldab. Lühend „USB PD“ (USB Power Delivery) esitatakse juhul, kui raadioseade toetab seda laadimise sideprotokoll. „USB PD“ on protokoll, mis võimaldab voolu kiireimat ülekannet laadimiseseadme raadioseadmesse ilma aku kasutamisega lühendamata.
3. Märgise kujundust võib varieerida (nt muuta selle värvust või joone paksust, esitada see täisvärvitud või kontuurkujutisena), tingimusel et see on nähtav ja loetav. Märgise vähendamisel või suurendamisel tuleb kinni pidada käesoleva osa punktis 1 esitatud joonise proportsioonidest. Käesoleva osa punktis 1 osutatud mõõde „a“ peab variantist olenemata olema 7 mm või suurem.

*II LISA***VASTAVUSHINDAMISE MOODUL A****TOOTMISE SISEKONTROLL**

1. Tootmise sisekontroll on vastavushindamismenetlus, millega tootja täidab käesoleva lisa punktides 2, 3 ja 4 sätestatud kohustused ning tagab ja kinnitab, et asjaomased raadioseadmed vastavad artiklis 3 sätestatud olulistele nõuetele.
2. **Tehniline dokumentatsioon**

Tootja koostab tehnilise dokumentatsiooni artiklis 21 sätestatud nõuete kohaselt.
3. **Tootmine**

Tootja teeb kõik vajaliku, et tootmisprotsess ja selle jälgimine tagaksid valminud raadioseadme vastavuse käesoleva lisa punktis 2 osutatud tehnilisele dokumentatsioonile ning artiklis 3 sätestatud asjakohastele olulistele nõuetele.
4. **CE-märgis ja ELi vastavusdeklaratsioon**
 - 4.1. Tootja kinnitab CE-märgise vastavalt artiklitele 19 ja 20 igale raadioseadmele, mis vastab käesoleva direktiiviga kohaldatavatele nõuetele..
 - 4.2. Tootja koostab iga raadioseadme tüübi kohta kirjaliku ELi vastavusdeklaratsiooni ja säilitab seda koos tehnilise dokumentatsiooniga riiklike asutuste jaoks kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast raadioseadme turulelaskmist. ELi vastavusdeklaratsioonis määratletakse raadioseade, mille kohta see koostati.

ELi vastavusdeklaratsiooni koopia tehakse asjaomaste asutuste nõudmise korral neile kättesaadavaks.
5. **Volitatud esindaja**

Punktis 4 sätestatud tootja kohustusi võib täita tema nimel ja vastutusel tema volitatud esindaja, kui need on volituses täpsustatud.

III LISA

VASTAVUSHINDAMISE MOODULID B JA C

ELI TÜÜBIHINDAMINE JA TOOTMISE SISEKONTROLLIL PÕHINEV TÜÜBIVASTAVUS

Kui viidatakse käesolevale lisale, on tegemist käesoleva lisa vastavushindamismenetluse moodulitega B (ELi tüübihindamine) ja C (tootmise sisekontrollil põhinev tüübivastavus).

Moodul B

ELi tüübihindamine

1. ELi tüübihindamine on vastavushindamismenetluse osa, mille puhul teavitatud asutus hindab raadioseadme tehnilist projekti ning kontrollib ja kinnitab, et raadioseadme tehniline projekt vastab artiklis 3 sätestatud olulistele nõuetele.
2. ELi tüübihindamist teostatakse raadioseadme tehnilise projekti nõuetelevastavuse hindamisega punktis 3 osutatud tehnilise dokumentatsiooni ja täiendavate tõendite kontrollimise teel ilma tootenäidist (konstruktsioonitüüpi) kontrollimata.
3. Tootja esitab ELi tüübihindamisavalduse ühele tema valitud teavitatud asutusele.

Taotlus sisaldab järgmist:

- a) tootja nimi ja aadress ning kui taotluse on esitanud volitatud esindaja, siis ka tema nimi ja aadress;
- b) kirjalik kinnitus selle kohta, et samasugust taotlust ei ole esitatud mõnele teisele teavitatud asutusele;
- c) tehniline dokumentatsioon. Tehniline dokumentatsioon võimaldab hinnata raadioseadme vastavust käesoleva direktiiviga kohaldatavatele nõuetele ning sisaldab riski(de) nõuetekohast analüüsi ja hinnangut. Tehnilises dokumentatsioonis loetletakse kohaldatavad nõuded ja käsitletakse raadioseadme projekteerimist, tootmist ja tööpõhimõtet hindamiseks vajalikul määral. Tehniline dokumentatsioon sisaldab vajaduse korral V lisas sätestatud elemente;
- d) tõendusmaterjal tehnilise projekti nõuetelevastavuse kohta. Kõnealuses tõendusmaterjal is nimetatakse kõik kasutatud dokumendid, eelkõige juhul, kui asjakohaseid harmoneeritud standardeid ei ole kohaldatud või ei ole täielikult kohaldatud. Vajaduse korral lisatakse ka tootja enda nõuetekohases laboris või tema nimel ja vastutusel muus katselaboris kooskõlas muude asjakohaste tehniliste kirjeldustega tehtud katsete tulemused.
4. Teavitatud asutus kontrollib tehnilist dokumentatsiooni ja lisatud tõendusmaterjali, et hinnata raadioseadme tehnilise projekti nõuetelevastavust.
5. Teavitatud asutus koostab hindamisaruande, kuhu on märgitud vastavalt punktile 4 tehtud toimingud ja nende tulemused. Ilma et see piiraks punktis 8 sätestatud kohustusi, avalikustab teavitatud asutus nimetatud aruande sisu, kas täielikult või osaliselt, ainult tootja loal.
6. Kui tüüp vastab asjaomase raadioseadme suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele, väljastab teavitatud asutus tootjale ELi tüübihindamistõendi. See tõend sisaldab tootja nime ja aadressi, kontrollimise põhjal

▼B

tehtud järeldusi, kontrollitud oluliste nõuete aspekte, kehtivustingimusi (kui need kehtestatakse) ja hindamise läbinud tüübi identifitseerimiseks vajalikke andmeid. ELi tüübihindamistõendil võib olla üks või mitu lisa.

ELi tüübihindamistõend ja selle lisad peavad sisaldama kogu asjakohast teavet, mis võimaldab hinnata valminud raadioseadme vastavust kontrollitud tüübile ja teha kasutuskontrolli.

Kui tüüp ei vasta käesoleva direktiiviga kohaldatavatele nõuetele, keeldub teavitatud asutus ELi tüübihindamistõendit välja andmast ning teeb selle taotlejale teatavaks keeldumist üksikasjalikult põhjendades.

7. Teavitatud asutus hoiab end kursis muutustega valdkonna üldtunnustatud tehnilises tasemes, mis tähendab seda, et kord kinnitatud tüüp võib mõne aja pärast osutada käesoleva direktiiviga kohaldatavatele nõuetele mittevastavaks, mistõttu asutus seejärel otsustab, kas need muutused toovad kaasa täiendava uurimise. Kui uurimine on vajalik, teatab teavitatud asutus sellest tootjale.

Tootja teavitab teavitatud asutust, kelle käes on hoiul ELi tüübihindamistõendiga seotud tehniline dokumentatsioon, kõigist kinnitatud raadioseadmetüübi osas tehtud muudatustest, mis võivad mõjutada selle vastavust käesoleva direktiivi olulistele nõuetele või nimetatud tõendi kehtivuse tingimusi. Sellised muudatused tuleb täiendavalt heaks kiita ja vormistada esialgse ELi tüübihindamistõendi lisana.

8. Kõik teavitatud asutused teatavad oma teavitavale asutusele ELi tüübihindamistõendi ja/või selle lisade väljastamisest või tühistamisest ja teevad teavitavale asutusele regulaarselt või nende taotluse korral kättesaadavaks nimekirja tõenditest ja/või nende lisadest, mille andmisest keelduti, mis peatati või mida piirati muul viisil.

Kõik teavitatud asutused teatavad teistele teavitatud asutustele ELi tüübihindamistõenditest ja/või lisadest, mille andmisest keelduti, mis tühistati, peatati või mida piirati muul viisil, ning taotluse korral ka väljastatud tõenditest ja/või nende lisadest.

Teavitatud asutused teatavad liikmesriikidele ELi tüübihindamistõendi ja/või selle lisade väljastamisest ka sellisel juhul, kui harmoneeritud standardeid, mille viitenumbrid on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, ei ole rakendatud või ei ole rakendatud täies ulatuses. Liikmesriigid, komisjon ja teised teavitatud asutused võivad taotluse korral saada ELi tüübihindamistõendi ja/või selle lisade koopia. Liikmesriigid ja komisjon võivad taotluse korral saada tehnilise dokumentatsiooni ja teavitatud asutuse tehtud kontrollitoimingute tulemuste koopia. Teavitatud asutus säilitab ELi tüübihindamistõendi, selle lisade ja täienduste ning tootja dokumentatsiooni sisaldava tehnilise toimiku koopiat kümme aastat pärast raadioseadme hindamist või kuni tõendi kehtivusaja lõpuni.

9. Tootja säilitab riiklike asutuste jaoks kättesaadavana koopiat ELi tüübihindamistõendist, selle lisadest ja täiendustest koos tehnilise dokumentatsiooniga kümme aastat pärast raadioseadme turulelaskmist.
10. Tootja volitatud esindaja võib esitada punktis 3 osutatud taotluse ning täita punktides 7 ja 9 sätestatud kohustusi, kui need on volituses täpsustatud.

Moodul C

Tootmise sisekontrollil põhinev tüübivastavus

1. Tootmise sisekontrollil põhinev tüübivastavus on vastavushindamismenetluse osa, mille puhul tootja täidab punktides 2 ja 3 sätestatud kohustusi ning tagab ja kinnitab, et asjaomased raadioseadmed vastavad ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja nende suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele.
2. **Tootmine**

Tootja võtab kõik vajalikud meetmed, et raadioseadmete tootmisprotsess ja selle kontrollimine tagaksid toodete vastavuse ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja selle suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele.
3. **CE-märgis ja ELi vastavusdeklaratsioon**
 - 3.1. Tootja kinnitab CE-märgise vastavalt artiklitele 19 ja 20 igale raadioseadmele, mis vastab ELi tüübihindamistõendis kirjeldatud tüübile ja selle suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele.
 - 3.2. Tootja koostab kirjaliku ELi vastavusdeklaratsiooni iga raadioseadme tüübi kohta ja hoiab seda riiklikele asutustele kättesaadavana kümme aastat pärast raadioseadmete turulelaskmist. ELi vastavusdeklaratsioonis määratletakse raadioseadme tüüp, mille kohta see koostati.

ELi vastavusdeklaratsiooni koopia tehakse asjaomaste ametiasutuste taotluse korral neile kättesaadavaks.
4. **Volitatud esindaja**

Punktis 3 sätestatud tootja kohustusi võib täita tema nimel ja vastutusel tema volitatud esindaja, kui need on volituses täpsustatud.

*IV LISA***VASTAVUSHINDAMISE MOODUL H****TÄIELIKUL KVALITEEDI TAGAMISEL PÕHINEV VASTAVUS**

1. Täielikul kvaliteedi tagamisel põhinev vastavus on vastavushindamismenetlus, millega tootja täidab punktides 2 ja 5 sätestatud kohustused ning tagab ja kinnitab, et asjaomased raadioseadmed vastavad selle suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele.

2. Tootmine

Tootja kasutab asjaomaste raadioseadmete projekteerimise, tootmise, valmis raadioseadmete kontrollimise ja katsetamise jaoks punktis 3 sätestatud heakskiidetud kvaliteedisüsteemi ning tema suhtes kohaldatakse järelevalvet punktis 4 kirjeldatud viisil.

3. Kvaliteedisüsteem

3.1. Tootja valib teavitatud asutuse, kellele ta esitab taotluse oma kvaliteedisüsteemi hindamiseks seoses asjaomaste raadioseadmetega.

Taotlus sisaldab järgmist:

- a) tootja nimi ja aadress ning kui taotluse on esitanud volitatud esindaja, siis ka tema nimi ja aadress;
 - b) tehniline dokumentatsioon tootmiseks kavandatava iga raadioseadme tüübi kohta. Tehniline dokumentatsioon sisaldab vajaduse korral V lisas sätestatud elemente;
 - c) kvaliteedisüsteemi käsitlev dokumentatsioon ja
 - d) kirjalik kinnitust selle kohta, et samasugust taotlust ei ole esitatud mõnele teisele teavitatud asutusele.
- 3.2. Kvaliteedisüsteem tagab raadioseadmete vastavuse nende suhtes kohaldatavatele käesoleva direktiivi nõuetele.

Kõik tootja rakendatud elemendid, nõuded ja sätted dokumenteeritakse süsteemselt ja nõuetekohaselt normide, menetluste ja juhendite vormis. Kvaliteedisüsteemi dokumentatsioon võimaldab kvaliteedikavasid, -plaanide, -käsiraamatuid ja -aruandeid ühtselt tõlgendada.

Eelkõige annab kvaliteedisüsteemi dokumentatsioon piisava ülevaate järgmisest:

- a) kvaliteedieesmärgid ja organisatsiooni struktuur, juhatuse vastutus ja volitused seoses projekteerimise ja tootekvaliteediga;
- b) tehnilise projekti kirjeldused, sealhulgas kohaldatavad standardid, ja kui asjaomaseid harmoneeritud standardeid ei kohaldata täies ulatuses, siis vahendid, mida rakendatakse tagamaks käesoleva direktiiviga raadioseadmete suhtes kohaldatavate oluliste nõuete järgimine;
- c) projekteerimise järelevalve- ja kontrollimeetodid, asjaomasesse tüüpi kuuluvate raadioseadmete projekteerimisel kasutatavad protsessid ja süstemaatilised meetmed;
- d) tootmise, kvaliteedikontrolli ja kvaliteedi tagamise meetodid, protsessid ja süstemaatilised meetmed;
- e) enne ja pärast tootmist ning tootmise kestel tehtavad ülevaatused ja katsed ning nende sagedus;
- f) kvaliteeti tõendavad dokumendid, näiteks kontrolliaruanded ning katsete taotlustulemused, töötajate kvalifikatsiooniaruanded jms;

▼B

g) toote nõutava konstruktsiooni ja kvaliteedi saavutamise ja kvaliteedisüsteemi tõhusa toimimise järelevalve vahendid.

3.3. Teavitatud asutus hindab kvaliteedisüsteemi, et kontrollida, kas see vastab punktis 3.2 osutatud nõuetele.

Teavitatud asutus peab nõuetele vastavaks neid kvaliteedisüsteemi elemente, mis vastavad asjakohase harmoneeritud standardi kirjeldustele.

Auditirühma liikmetel on kogemused kvaliteedisüsteemide alal ning vähemalt üks rühma liige on kogemustega hindaja asjaomase raadioseadme ja vastava tehnoloogia valdkonnas ning tunneb selle suhtes kohaldatava käesoleva direktiivi nõudeid. Auditi käigus tehakse kontrollkäik tootja valdustesse. Auditirühm vaatab üle punkti 3.1 punktis b osutatud tehnilise dokumentatsiooni, et kontrollida, kas tootja on aru saanud käesoleva direktiivi nõuetest ja on võimeline teostama vajalikke kontrollitoiminguid, et tagada toodete vastavus nimetatud nõuetele.

Otsusest teatatakse tootjale või tema volitatud esindajale.

Teade peab sisaldama auditeerimise põhjal tehtud järeldusi ning põhjendatud hindamisotsust.

3.4. Tootja kohustub täitma heakskiidetud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi ja hoidma süsteemi asjakohase ja tõhusana.

3.5. Tootja teatab kvaliteedisüsteemi kinnitanud teavitatud asutusele kvaliteedisüsteemi mis tahes kavandatud muudatusest.

Teavitatud asutus hindab kavandatavaid muudatusi ja otsustab, kas muudetud kvaliteedisüsteem vastab punktis 3.2 osutatud nõuetele või on vaja uut hindamist.

Teavitatud asutus teatab oma otsusest tootjale. Teade sisaldab kontrolli põhjal tehtud järeldusi ning põhjendatud hindamisotsust.

4. Teavitatud asutuse vastutusel teostatav järelevalve.

4.1. Järelevalve eesmärk on tagada, et tootja täidab kinnitatud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi nõuetekohaselt.

4.2. Tootja võimaldab teavitatud asutusele hindamiseks juurdepääsu kohtadele, kus toimub konstrueerimine, tootmine, kontroll, katsetamine ja ladustamine, ja annab talle kogu vajaliku teabe, eelkõige:

a) kvaliteedisüsteemi dokumentatsiooni;

b) kvaliteedisüsteemis konstruktsiooni käsitlevas osas ettenähtud kvaliteediandmestikud, nagu analüüsitulemused, arvutused, katsed jms;

c) kvaliteedisüsteemis tootmist käsitlevas osas ettenähtud kvaliteediandmestikud, nagu kontrolliaruanded ning katse- ja taatlustulemused, töötajate kvalifikatsiooniaruanded jms.

▼B

- 4.3. Teavitatud asutus viib läbi korralisi auditeid tagamaks, et tootja haldab ja rakendab kvaliteedisüsteemi, ja esitab tootjale auditiaruande.
- 4.4. Lisaks võib teavitatud asutus teha etteteamata kontrollkäike tootja valdustesse. Selliste kontrollkäikude ajal võib teavitatud asutus vajaduse korral teha või lasta teha raadioseadmete katseid, et kontrollida kvaliteedisüsteemi nõuetekohast toimimist. Ta annab tootjale kontrollkäigu aruande ja katsete läbiviimise korral ka katsearuande.

5. CE-märgis ja ELi vastavusdeklaratsioon

- 5.1. Tootja kinnitab igale artikli 3 asjakohastele nõuetele vastavale raadioseadmele vastavalt artiklitele 19 ja 20 CE-märgise ning punktis 3.1 osutatud teavitatud asutuse vastutusel selle asutuse identifitseerimisnumbri.
- 5.2. Tootja koostab kirjaliku ELi vastavusdeklaratsiooni iga raadioseadme tüübi kohta ja hoiab seda riiklikele asutustele kättesaadavana kümme aastat pärast raadioseadmete turulelaskmist. ELi vastavusdeklaratsioonis määratletakse raadioseadme tüüp, mille kohta see koostati.

ELi vastavusdeklaratsiooni koopia tehakse asjaomaste ametiasutuste taotluse korral neile kättesaadavaks.

6. Tootja säilitab riiklike asutuste jaoks kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast toote turule laskmist järgmisi dokumente:
 - a) punktis 3.1 osutatud tehniline dokumentatsioon;
 - b) kvaliteedisüsteemi käsitleva dokumentatsioon, millele on osutatud punktis 3.1;
 - c) punktis 3.5 osutatud muudatus heakskiidetud kujul;
 - d) teavitatud asutuse otsused ja aruanded, millele on osutatud punktides 3.5, 4.3 ja 4.4.

7. Kõik teavitatud asutused teatavad oma teavitavale asutusele kvaliteedisüsteemide kinnitamisest või kinnituste tühistamisest ja teevad teavitavale asutusele regulaarselt või tema taotluse korral kättesaadavaks nimekirja kvaliteedisüsteemi kinnitustest, mille andmisest keelduti, mis peatati või mida piirati muul viisil.

Kõik teavitatud asutused teatavad teistele teavitatud asutustele nendest kvaliteedisüsteemi kinnitustest, mille andmisest keelduti, mis peatati või tühistati, ja taotluse korral ka kvaliteedisüsteemide kinnitamisest.

8. Volitatud esindaja

Punktides 3.1, 3.5, 5 ja 6 sätestatud tootja kohustusi võib täita tema nimel ja vastutusel tema volitatud esindaja, kui need on volituses täpsustatud.

*V LISA***TEHNILISE DOKUMENTATSIOONI SISU**

Tehniline dokumentatsioon sisaldab vähemalt järgmisi elemente:

- a) raadioseadme üldine kirjeldus, sealhulgas:
 - i) fotod või illustratsioonid, mis kujutavad välist vormi, märgistust ja sise-mist struktuuri;
 - ii) tark- või püsivara versioonid, mis mõjutavad seadme vastavust olulistele nõuetele;
 - iii) teave kasutajale ja seadistamisjuhised;
- b) konstruktsiooni põhimõtteline lahendus ning koostisosade, alakoostude, lülituste ja muude asjakohaste elementide tööjoonised ja skeemid;
- c) eelnimetatud joonistest ja skeemidest ning raadioseadme tööpõhimõttest arusaamiseks vajalikud kirjeldused ja selgitused;
- d) loetelu täielikult või osaliselt kohaldatud harmoneeritud standarditest, mille viitenumbrid on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, ning kui kõnealuseid harmoneeritud standardeid ei ole kohaldatud, siis nende lahenduste kirjeldused, mida on kasutatud artiklis 3 sätestatud oluliste nõuete järgimiseks, sealhulgas muude kohaldatud asjakohaste tehniliste kirjelduste loetelu. Osaliselt kohaldatud harmoneeritud standardite puhul täpsustatakse tehnilises dokumentatsioonis, milliseid osi on kohaldatud;
- e) ELi vastavusdeklaratsiooni koopia;
- f) juhul kui on kasutatud III lisas sätestatud vastavushindamismoodulit, koopia asjakohase teavitatud asutuse antud ELi tüübihindamistõendist ja selle lisadest;
- g) tehtud projektiarvutuste, teostatud ekspertiiside tulemused ning muud asjakohased andmed;
- h) katseprotokollid;
- i) selgitus selle kohta, kas on täidetud artikli 10 lõike 2 kohane nõue ja kas pakendil on esitatud artikli 10 lõike 10 kohane teave.

VI LISA

ELI VASTAVUSDEKLARATSIOON (NR XXX ⁽¹⁾)

1. Raadioseade (toode, tüüp, partii- või seerianumber):
2. Tootja või tema volitatud esindaja nimi ja aadress:
3. Käesolev vastavusdeklaratsioon on välja antud tootja ainuvastutusel:
4. Deklareeritav toode (raadioseadme määratlus, mis võimaldab toodet jälgida; lisada võib ka piisavalt selge värvilise kujutise, kui see on vajalik raadioseadme identifitseerimiseks):
5. Ülalkirjeldatud deklareeritav toode on kooskõlas asjakohaste liidu ühtlustamisõigusaktidega:
Direktiiv 2014/53/EL
Muud liidu ühtlustamisõigusaktid (vajaduse korral)
6. Viited kasutatud harmoneeritud standarditele või muudele tehnilistele kirjeldustele, millele vastavust deklareeritakse. Viidetele peab lisama nende identifitseerimisnumbri ja versiooni ning vajaduse korral väljaandmise kuupäeva:
7. Vajaduse korral: teavitatud asutus ... (nimi, number) ... teostas ... (tegevuse kirjeldus) ... ja andis välja ELi tüübihindamistõendi: ...
8. Vajaduse korral selliste tarvikute ja osade, samuti tarkvara kirjeldus, mis võimaldavad raadioseadet kasutada ettenähtud otstarbel ja kooskõlas ELi vastavusdeklaratsiooniga:
9. Lisateave:
Alla kirjutanud (kelle poolt/nimel): ...
(väljaandmise koht ja kuupäev):
(nimi, ametinimetus) (allkiri):

⁽¹⁾ Tootja võib soovi korral ELi vastavusdeklaratsioone nummerdada.

VII LISA

LIHTSUSTATUD ELI VASTAVUSDEKLARATSIOON

Artikli 10 lõikes 9 osutatud lihtsustatud vastavusdeklaratsioon esitatakse järgmisel kujul:

Käesolevaga deklareerib [tootja nimi], et käesolev raadioseadme tüüp [raadioseadme tüübi nimetus] vastab direktiivi 2014/53/EL nõuetele.

ELi vastavusdeklaratsiooni täielik tekst on kättesaadav järgmisel internetiaadressil:

VIII LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 1999/5/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikli 3 lõiked 1 ja 2	Artikli 3 lõiked 1 ja 2
Artikli 3 lõige 3 ja artikkel 15a	Artikli 3 lõige 3 (välja arvatud artikli 3 lõike 3 punkt i) ja artikkel 44
Artikli 4 lõige 1 ja artiklid 13–15	Artiklid 8 ja 45
Artikli 4 lõige 2	—
Artikli 5 lõige 1	Artikkel 16
Artikli 5 lõiked 2 ja 3	—
Artikli 6 lõige 1	Artikkel 6
Artikli 6 lõige 2	—
Artikli 6 lõige 3	Artikli 10 lõiked 8, 9 ja 10
Artikli 6 lõige 4	—
Artikli 7 lõiked 1 ja 2	Artikkel 7
Artikli 7 lõiked 3, 4 ja 5	—
Artikli 8 lõiked 1 ja 2	Artikkel 9
Artikli 8 lõige 3	—
Artikkel 9	Artiklid 39–43
Artikkel 10	Artikkel 17
Artikkel 11	Artiklid 22–38
Artikkel 12	Artiklid 19 ja 20 ning artikli 10 lõiked 6 ja 7
Artikkel 16	—
Artikkel 17	Artikkel 47
Artikkel 18	Artikkel 48
Artikkel 19	Artikkel 49
Artikkel 20	Artikkel 50
Artikkel 21	Artikkel 51
Artikkel 22	Artikkel 52
I lisa	I lisa
II lisa	II lisa
III lisa	—
IV lisa	III lisa
V lisa	IV lisa
VI lisa	Artikkel 26
VII lisa punktid 1–4	Artiklid 19 ja 20
VII lisa punkt 5	Artikli 10 lõige 10

EUROOPA PARLAMENDI AVALDUS

Euroopa Parlament on seisukohal, et üksnes juhul kui ja kui võrd rakendusakte määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses arutatakse komisjonide koosolekutel, võib neid komisjone lugeda nn komiteemenetluse komiteedeks Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe I lisa tähenduses. Komisjonide koosolekud kuuluvad seega raamkokkuleppe punkti 15 kohaldamisalasse, kui ja kui võrd arutatakse muid küsimusi.